

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 32

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS. 18 d. rugpiučio (August), 1927.

KAINA 5 CENTAI

Vol. XIII

KLAIPĖDIEČIAI ŠI META TURI DAUGYBE SVEČIŲ.

Žemės Ukio ir Pramonės Paroda. Melagingi gandai. Pataria mokintis Esperanto tarptautinę kalbą. Kinų partijos pradeda žudyti ir kitose šalyse. Gen. Čangas pasitraukė nuo vadovystės. Pasaulio taikos planai klausomi. Vokiečiai lakunai išlekę sugrįžo atgal. Eis Pekino užimt.

DAUG SVEČIŲ KLAIPĖDOJE

Siemet Klaipėdai tenka daug didelių iškilnių švenčių. Visas miestas ir visas kraštas tuo gauna didelio judėjimo ir puikios gyvybės vaizdą. Neseniai buvo Mažosios Lietuvos lietuvių šventė, kuri sutraukė Klaipėdon labai daug žmonių, dabar vietinės kariuomenės igulus pulko šventė, Žemės Ukio, Pramonės ir Industrijos Paroda ir Lietuvių-Latvių Vienybės kongresas neabejotinai sutrauks į gražųjį Lietuvos pajūrį dar didesnes minias. Daugiausia atvažiuoja iš Didžiosios Lietuvos. Ir tai yra labai malonus reiškinys. Lietuvis privalo pažinti visą savo žemę, visas savo gimines šakas, ar tai jos gyventojai prie Nemuno, Dubysos, Neris, ar tai Baltijos pajūryje. Ypač Didžiosios Lietuvos ukininkai turį labiau susidomėti Klaipėdos kraštu, nes čionykštis žemės ukio kultūros išvystymas gali jį labai pamokyti. Bet nereikia ir skystis: Didž. Lietuvos žmonių Klaipėdos kraštu gyvai domisi ir myli jį kaip neatskiriamą savo valstybės dalį. Belieka tik tai mums, klaipeidiečiams lietuviams, tą jų prisirišimą įvertinti. O tai galima įrodyti gražiu ir lietuviškai nuosirdžiu jų ekskursijų sutikimu, jų priėmimu ir tinkamu pagerbimu. Žemės Ukio Parodos proga reikėtų jiems plačiau parodyti ir Klaipėdos krašto laukai, dirbama žemė. Tai būtų labai naudinga, nes nuo to, neabejotinai, prasidėtų tam presniš sujungtosios Lietuvos ukininkų bendravimas. Ilgai atskirti ir skirtingose sąlygose auga derlingosios mūsų žemės artojai privalo vienyti. O tame jiems visomis jėgomis reikia padėti, nes tik Lietuvos ukininkų ir išviso lietuvių vienybėje glūdi didžioji Lietuvos ateitis.

Tai viena mūsų vertingųjų svečių dalis, kuri nuo ryt dienos pradės mūsų kraštą ir mūsų miestą gausiais buriais lankyti. Dar šią progą Klaipėdoje sulauksime daug Lietuvos moksleivijos ir studentijos, kurios skaičius Didžiojoje Lietuvoje pastaraisiais metais ypatingai auga. Šie skaitlingi, jaunų žmonių būriai, neabejotinai parodys, kad Didžioji Lietuva nėra toksai juodas ir tamsus kraštas, kokiuo jį čionykščiams lietuviams atė-

junai vokiečiai ilgus amžius skelbė. Be to viso, ši parodos metą įvyks Klaipėdoje ir Lietuvių-Latvių Vienybės kongresas. Tai taip pat įdomus faktas, kurio vertė neabejotinai bus reikšminga ir Lietuvai ir Latvijai. Gi Klaipėda, bus paskelbta vienu tų miestų, kuriame buvo skiepijama tautų vienyjimosi idėja. Tad ir ši kongresą mes privalome laikyti svarbiu įvykiu mūsų sename mieste.

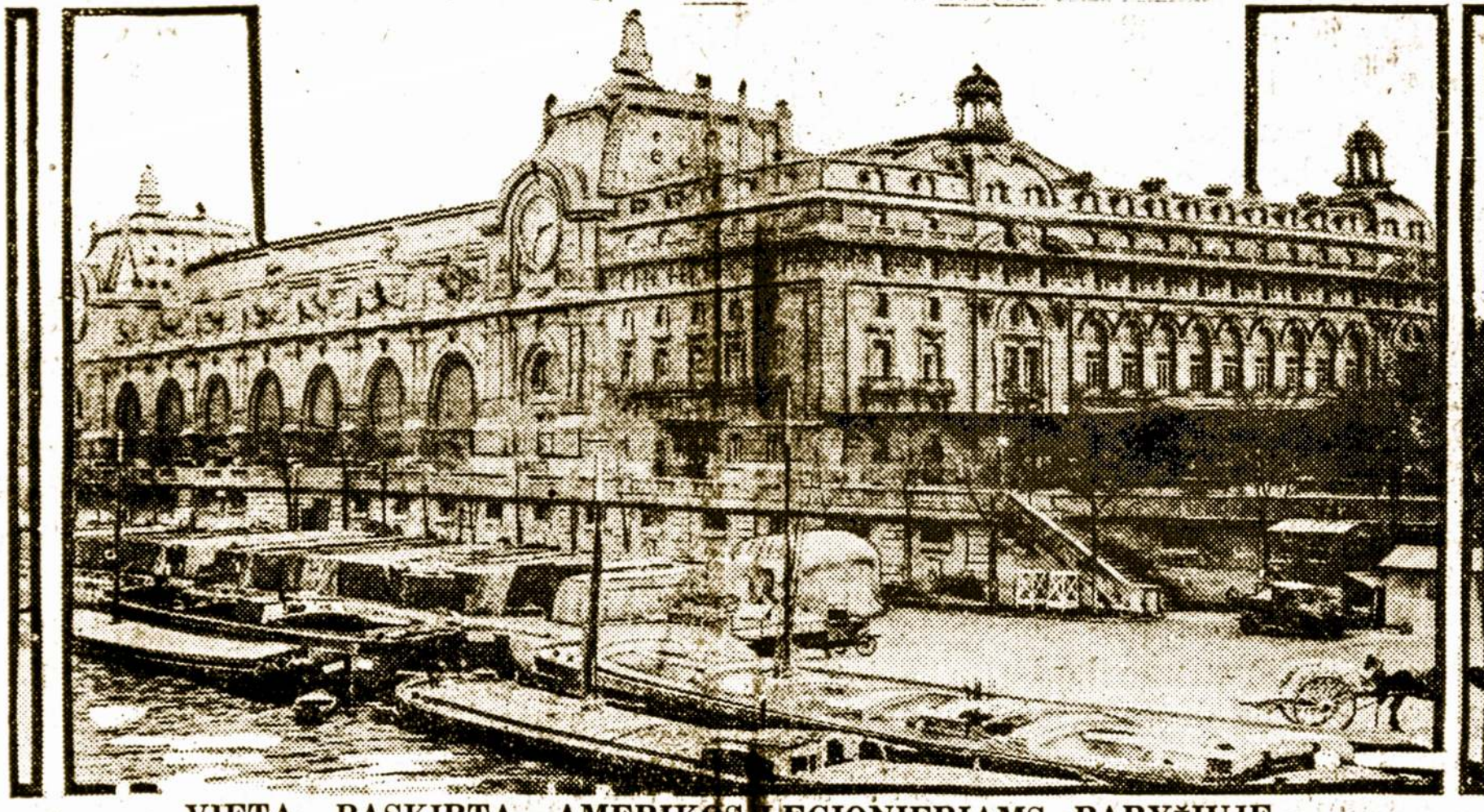
Tai tiek apie skaitlinguosius mūsų svečius. Bet dar maloniau čia pastebėt J. E. Respublikos Prezidento A. Smetonos, Ministerio Pirmininko prof. Voldemaro, kariuomenės vado gen. Zukausko ir kitų aukštų Vyriausybės vyrų atsilankymas pas mus. Mes lietuvių, skaitlingiausių šio krašto gyventojų dalis, širdingai sveikiname mūsų Valstybės Galvą, mūsų Vyriausybės Pirmininką ir kitus garbingus mūsų Valstybės vyrus, atvažiuojančius Klaipėdon.

(“K. Garsas”)

ŽEMĖS UKĖS IR PRAMONĖS PARODA

Didžioji Žemės Ukio ir Pramonės paroda šiais metais suruošta Klaipėdoje. Tai didelės reikšmės dalykas. Dėka tam, kad Klaipėdos kraštas guli nuošaliai nuo laikinosios mūsų sostinės ir kitų didesniųjų centrų, šio krašto gyventojai su tikdavo daug sunkenybių, norėdami Lietuvos parodose pasirodyti. Atgabenti iš Klaipėdos krašto Kaunan galvijus, arklius, naminius paukščius ir smulkiuosius gyvulius yra gana sunku, nes tolimas kelias ilgai sugaišina ir gyvulius ir jų palydovus. Nors ir mažesnių, bet vis tik gana didelių sunkenybių sutikdavo ir kitų to krašto gaminių atgabenimas į Kauną, arba Šiaulius. Delto mūsų parodose iki šiol Klaipėdos kraštas nebudavo pakankamai nušviečiamas. Dabar klaipeidiečiai turėjo progos visą savo krašto ukį ir pramonę parodyti.

Antra klaipeidiečiams palanki šiųmetinės parodos aplinkybė yra ta, kad to krašto gyventojams neteko toli nuo savo namų parodon kelionę, kaip kadaise, kai parodos budavo rengiamos kitur, klaipeidie-

VIETA PASKIRTA AMERIKOS LEGIONIERIAMS PARYŽIUJE
Amerikos Legiono suvažiavimo centras bus Palais d'Orsay, pastatytam 1708 metais. Suvažiavimo laikas nuo rugšėjo 19 iki 23.

kiam jos budavo sunkiausiai pasiekiamos, nes toliau jiems tekdavokeliauti. Delto parodų lankytojų tarpe nors ir budavo gana daug žmonių iš to krašto, bet vis tik kur kas mažiau, negu iš kitų vietų. Dabar duota patogi progą visiems to krašto piliečiams, joje patiems pasirodyti ir pamatyti visos Lietuvos Žemės ukio bei pramonės stovį, kiek tatau atsispindi mūsų parodose. Kitų Lietuvos kraštų gyventojams šiųmetinė paroda nėra tokia patogi. Delto Didžiosios Lietuvos ukis silpniau toje parodoje nušviečiamas. Vienok didžiulė parodos lankytojų daugybė iš visų Lietuvos kampų suplaukė Klaipėdon. Tas reiškia, kad Lietuvoje yra didelis susirūpinimas žemės ukio ir kitais ekonominiiais reikalais. Rupestingieji ukininkai, amatininkai, darbininkai ir visokii specialybių inteligentai, didelėmis miniomis keliaudami į parodą, reiškia aną mūsų krašto susirūpinimą.

Parodos lankymas yra gera proga Didžiosios ir Mažosios Lietuvos visuomenei susitikti, susipažinti ir susiartinti, o tas labai daug reiškia mūsų valstybės gyvenime.

Klaipeidos kraštas išties šimtmečius gyveno nuo Lietuvos kuno atplėštas. Delto nėra nuostabu, kad šio krašto ekonominis ir kultūrinis gyvenimas susidėjo kitoniškai. Dabar, abiem kraštams susijungus, yra ypatingai svarbu amžiais susidarę skirtumai išlyginti, vieniems antrus pažinti, visiems iš kitų pasimokinti ir broliškoje meilėje bei santarvėje gyventi.

Šių metų paroda, be abejo turės gerų pasekmių ir

kalbamąja prasme.. Turime pastebėti, kad paroda reikia skaityti gražiai suorganizuota ir visai gerai nusisekusia.

Paroda apima 19 skyrių, butent: 1) žemės ukio gyvuliai: arkliai, raguočiai, kiaulės ir avys; 2) paukščiai ir bitės; 3) žemės ukio gaminiai: linai, kanapės, sėmenys, javai ir t.t.; 4) daržininkystės gaminiai: daržovės, vaisiai, gėlės ir t.t.; 5) pienininkystės gaminiai: sviestas, suris; 6) žemės ukio mašinos ir įrankiai; 7) odos, šerių, stiklo dirbiniai, keramika ir t.t.; 8) malkos, celulozė, durpės, baldai, degutukai ir t.t.; 9) tabako išdirbiniai; 10) chemijos išdirbiniai: muilas, kosmetika ir t.t.; 11) elektro-technikos dirbiniai, radio ir t.t.; 12) spaudiniai, knygų prekyba, popieros dirbiniai ir t.t.; 13) auksakalystė, gintaras, opibininkai; 14) audimai, manufaktūra; baltiniai; 15) virtuvės ir laudies dailės dirbiniai; 16) maistas, gėralai: konservai, margarinas, alus, likerai ir t.t.; 17) laivininkystė ir žvejyba; 18) automobiliai, motorciklai, dviračiai, vežimai ir t.t.; 19) įvairių prekių pavyzdžiai.

GANDAI APIE LIETUVOS SUSITAIKYMĄ SU LENKIJA

Pereitą savaitę užsienio spaudoje pasklido nežinia iš kur paleisti gandai, buk Lietuva susitaikys su Lenkija ir buk lenkai sutikę grąžinti Lietuvai Vilnių.

Nieko panašaus nėra atsitikę ir jokių derybų su lenkais nebuvo vedama.

Nežinia tik kas šituos gandus leidžia. Spėjama, kad juos platina patys lenkai. Mat, lenkai dabar ieško pas-

kolos. Mes jau rašėme per eitame numeryje, kad Amerikos bankininkai buvo žadėję duot lenkams 100 milijonų dolerių paskolą. Bet pablogėjus Lenkijos santykiams su sovietais del Vokietijos užmušimo, amerikiečiai suteikt paskolą atsisakė, bijodami, kad kilus karui Lenkija pralaimės ir tada galėtų žūt jų kapitalas. Be to, Lenkijos ukio padėtis yra bloga ir nesukelia pasitikėjimo. Šių metų derlius del šalčio, lietingo pavasario numatomas daug blogesnis, negu pernai.

Todel lenkai, norėdami sukelt daugiau pasitikėjimo jų valstybe, leidžia įvairius gandus, buk jie ir su rusais ir su lietuviams jau esą susitaikę. Tačiau, iš tikrųjų, lenkų santykiai nepagerėjo nė su rusais, nė su lietuviams.

Vis tik, pagaliau, Lenkija vargais negalais gavo pasiskolint 20 milijonų dolerių. Bet šita suma, palyginus su žadėtu 100 milijonų Lenkijai yra menkniekis.

Norėdami visomis priemonėmis pakelt pasitikėjimą pasaulyje, lenkai ir skleidžia visokius gandus apie savo neva geriausius santykius su rusais ir lietuviams.

(“M. Rytojus”)

GEN. ČANGAS PASITRAUKĖ NUO VADOVYSTĖS

Šanghajus, Kin., rugp. 14.—Gen. Čang Kai-Šek formaliskai pertraukė visus ryšius su tautininkais kinais, kuriems jis vadovavo revoliucijoj. Čangas grįžo prie savo šeimos jo gimtinėje Fenghwa, arti Ningpo, 100 mylių į pietus nuo Šanghajaus. Nors pasitraukė, vienok jis pareiškė, kad kiek

galėdamas rems partiją, kaip individualas. Kartu su juo rezignavo penki kiti tautinės partijos centro nariai. Naminė karė jau įsipyko vadamams.

RAGINA MOKINTIS ESPERANTO

Toronto, Ont.—Mokytojų organizacijų pasaulinės federacijos suvažiavimas priėmė rezoliuciją ištyrinėti praktikumą mokymo esperanto tarptautinės kalbos mokyklose ir vartojimo jos pasaulinei komunikacijai. Daugely mokyklų Europoj esperanto kalba mokinama, ir kaip-kur net priverstina mokintis.

KINŲ PARTIJOS PRADEDA ŽUDYTI IR KITOSE ŠALYSE

Vancouver, B.C.—Kinų partinė kova ištiesė savo letenas į kitas šalis, siekiant net Amerikos kontinentą. Pereitą savaitę Vancouver'e “moderatas” kinas Wong Suey Sang nušovė Louie Man Har “tautinį” laikraštinką ir Wong Park, to laikraščio bendradarbi. Nužudęs du savo partinius priešus. Wong pats persišovė per galvą.

EIS PEKINO UŽIMT

Šanghajus, rugp. 11.—Tautininkai pareiškė pasauliui, kad kinų revoliucija dar neužsibaigė ir greit neužsibaigs. Tautininkams kenkė nesutikimai ir intrigos jų partijoj, bet jie vėl atsigauja ir iš naujo pradeda vaju link Pekino. Jie tikisi užimt Pekiną už šėsių mėnesių, ar, ilgiausia, už metų laiko.

SACCO-VANZETTI BYLA AUKŠČIAUSIAM TEISME

Boston, Mass., rugp. 16.—Massachusetts aukščiausias teismas išklausinėja ir gvil-dena visą Sacco-Vanzetti bylą. Išklausimas pasibaigs už kelis dienas, tuomet pasmerk-tųjų likimas bus tikrai žinomas.

DAUGINAS BEMOKSLIŲ SKAIČIUS FRANCIJŲ

Paris, Franc.—Mokslininkai susirūpino žymių pasiduginimu bemokšlių skaičiaus Francijoj. Vienas šeštadalis Francijos gyventojų nemoka skaityti ir rašyti. 3 1/2 nuosimčių nepažįsta alfabeto raidžių. Francijoj bemokšlių yra 7 syk daugiau negu Vokietijoj, ir 35 syk

daugiau, negu Švedijoj. Vairai nesilanko prideramai į mokyklas. Valstybė ims žygius sumažinti bemokšlių skaičių.

PASAULIO TAIKOS PLANAI KLAUSOMI

Toronto, Ont. rugp. 11.—Mokytojų suvažiavime čionais, išklaudyta keli planai įvykdymui pasaulinės taikos. Planai pamatuojami ant Dr. D. S. Jordan referato, kuris tarptautinės kalbos mokyklose ir vartojimo jos pasaulinei komunikacijai. Daugely mokyklų Europoj esperanto kalba mokinama, ir kaip-kur net priverstina mokintis.

VOKIEČIŲ LAKUNAI IŠLEKĖ SUGRĮŽO

Dėssau, Vok., rugp. 15.—Keturi vokiečiai lakunai, išsileidę į oro kelionę pasiekt Ameriką be sustojimo, buvo priversti sugrįžti Vokietiją. Jų orlaivis “Bremen” išbuvo 22 valandas ore, laike kurių siautė smarkios audros ir tiršta migla apklojo juras. Pavargę bekariaujant su neprielankiom gamtos legiom, lakunai grįžo Vokietiją. Neatbodami pirmo nepasisekimo, lakunai vėl bāndys lėkt į Ameriką.

SUSPROGDINO NAMĄ

E. Milton, Mass., rugp. 16.—Itariami Sacco ir Vanzetti simpatizatoriai susprogdino namą Louis M. McHardy, buvusio džiūres nario pirmame Sacco-Vanzetti teisme septyni metai atgal. Namas visiškai sugriautas, bet niekas ant laimės nebuvo sužeistas.

NUMIRĖ PLIENO KARALIUS

New York, rugp. 16.—Elbert H. Gary, garsus finansierius, vadinamas “plieno karalium” numirė po ilgai ligai. Gary kilo iš prastos šeimos, bet tapo dideliu vyru finansiniam pasauly.

LENKTYNĖS PER PACIFIKA

San Francisco, Cal., rugp. 16.—Keturi orlaiviai išlekt į Honolulu, lenktyniaudami laimėt \$35,000 dovaną paskirtą laimėtojui. Kelionė 2400 mylių ilgumo, reikalauja didelio pasiryžimo.

Zinios iš Lietuvos

LIETUVOS KAIRIEJI NENURIMSTA

Kaunas, 31 liepos. — Nenusisėkus mūsų kairiesiems įvykint perversmą, kurį buvo paruošę viduryje kovo mėnesio, jie rankų nenuleidžia ir nenustoja dėję pastangų atsigriebt praėjusią žiemą pralaimėtas savo pozicijas. Be seniau darytųjų įvairių žygių prieš esamąją tvarką, paskutiniu metu Kaune pasirodė slaptai leidžiamas agitacinis laikraštėlis, pavadinimu: „Salin Fasizmas.“ No. 1, kuris yra mėtomas gatvių užkampiuose. Laikraštėlį kaip yra pažymėta leidžias koks ten „Vyriausias Komitetas Kovai prieš fasizmą.“ iš kurio turinio matyt, kad jo svarbiausiais iniciatoriais ir bendradarbiais yra bolševikai.

Minėtas laikraštėlį kaip, kaip specialiai pašvestas agitacijai prieš esamąją santvarką, pripildytas kurstymais ir šlykščiais pludimais ir tarp kita ko, šaukiama visur tvirt komitetus kovai prieš fasizmą ir į tuos komitetus įtraukt plačiasias mases, butent: darbininkus, karieivius, valstiečius ir t.t. Laikraštėlį kaip leidėjai šaukia visus pažangiuosius prie bendro fronto grietžtai kovai su fasizmu ir su pasididžiavimu pasigiria, kad už tokį bendrą frontą jau esą pasisakę ir jį remia komunistai, kairieji socialdemokratų, kairieji eiliniai liaudininkai ir pažangieji nepartiniai piliečiai. Gi su desiniaisiais socialdemokratais ir liaudininkais jiems esą nepakelini.

Pabaigoje teksto straipsnyje antraštė „Vietoje pakvitavimo“ pažymėta gautosios tariamąjį komiteto aukos, sumoje, 31,050 litų, iš kurių 50 litų sudėta Lietuvoje, o 31,000 litų atsistatoma iš Amerikos, per LDLD.

Taigi kaip matome Lietuvos kairieji deriguojami bolševikais, nenurimsta.

Lietuvos sunus.

Amerikiečių Savaitė Nenusisėkė.

Kaunas. Vasaros metu į Lietuvą kasmet atkeliauja iš Amerikos nemažai lietuvių aplankyti gimtąjį kraštą ir savo artimųjų. Kadangi daugelis iš atvykusių amerikiečių svečių Lietuvoje nėra buvę net dešimtėms metų, delto atsiranda tokių, kurie norėtų plačiau susipažinti su Lietuvos padėtim ir tam tikslui aplankyti kiek galint daugiau įžymesnių vietų bei įstaigų. Ši užduotis atvykusiems iš svetur, kad ir priė geriausių norų be vietinių žmonių pagalbos ne taip yra lengva atlikti. Dėl šio dalyko buvo keliamas klausimas labiau užinteresuotų vietos lietuvių tarpe (žinoma labiausia tarp kauniečių) o iš amerikiečių pusės girdėjosi net priekaištų, kad Lietuvos žmonės į atvykusius iš tolimojo užjūrio svečius mažai tekreipia dėmesio, šaltai į juos žiūri ir nieko nepada-

Lietuvos Šauliai daugiau negu kas kitas buvo užinteresuoti viešėjančių savo gimtinėje amerikiečių lietuvių reikalais ir rimtai pasiryžę jiems patarnauti butent: „Lietuvos Šaulių Sąjunga, kad suteikus draugišką patarnavimą Amerikos svečiams, suruošė „Amerikiečių savaitę“, kuri buvo paskelbta nuo 24 iki 31 liepos šių metų. Apie tariamąją „Amerikiečių savaitę“ buvo paskelbta net keliuose laikraščiuose ir amerikiečiai buvo kviečiami suvažiuoti į Kauną sekmadienį 24 liepos.

Atvykstančių į laikinąją sostinę amerikiečių lietuvių laukta labai iškilingai. Sekmadienį 24 liepos Kauno geležinkelio stotis iš abėjų pusių buvo papuosta tautinėmis vėliavomis ir žaliuonųjų bei geliiu vainikais. Priešais stotį gatvėje į miestą padarytas bromas (vartai) gražiai išpuoštais vainikais ir vėliavomis, o viršui iškabinatas plakatas su užrašais iš stoties pusės: „Sveiki užjūrio broliai amerikiečiai aplankę savo tėvynę ir laikinąją Lietuvos sostinę Kauną.“ iš miesto pusės: „Sveiki broliai amerikiečiai atvykę į laikinąją Lietuvos sostinę Kauną.“

Toksai pat bromas ir su tais pačiais užrašais buvo padarytas ir mieste, pradžioje Laisvės Alėjos nuo stoties pusės, ties Iguļos bažnyčia. Stotyje sutikimui atvažiuojančių traukiniais amerikiečių laukė pasipuošę krutines šauliai ir daug publikos, bet be pasekmių. Pirmuoju traukiniu, kuris prabuvo į Kauno stotį 8 val. 27 min. ryto nuo Šiaulių-Radviliškio pusės ne atvažiuoja nė vienas amerikietis. Antruoju traukiniu (10 val.) iš Alytaus-Mariampolės irgi nesulaukė nė vieno svečio amerikiečio. Tik atėjusiu 11 val. traukiniu iš Virbaliaus pusės atvažiuojo 3 vyrai ir viena moteris, kuriuos stoties perone maloniai sutiko dežuruojanti šauliai ir įvedė svečius svečių kambaryn užregistruot.

Programa atvykstantiems svečiams amerikiečiams buvo nustatyta gana plati ir įvairi butent: Sekmadienį 24 liepos po sutikimo stotyje svečiai turėjo dalyvauti 2-jo pėstininkų pulko šventės iškilmėse, paskiau Valstybės Teatre iškilingam pasikalbėjime ir tjes Karo Muziejum iškilingam vėliavos nuleidime ir kitokiose pramogose. Gi tolimesnėje „Amerikiečių savaitės“ dalyje buvo sustatyta gana plati ir įvairi butent: Sekmadienį 24 liepos, svečiai vedžiojami vietos lietuvių „Amerikiečių savaitės“ iniciatorių turėjo aplankyti įvairias įžymesnes vietas bei įstaigas. Vienok žiūrint į tą visą, kaip aukščiausi esu pažymėjęs pirmoje „Amerikiečių savaitės“ dienoje 24 liepos tesulauktą viso labo vos 4 svečių amerikiečių ir vakare ties „Karo Muziejum iškilmėse amerikiečių tedalyvavo apie 10 žmonių. (Keletas atvyko vakare.)

Toki neskaitlingą amerikiečių apsilankymą žmonės visai aptarinėja, betgi ti-

kraja priežastį sunku išaiškinti. Taigi taip triukšmingai ruošta „Amerikiečių savaitė“ reikia skaityti nenusisėkusia. Lietuvos Sunus. P.S. Gal vėliau daugiau laukiamų svečių amerikiečių apsilankys.

Lietuvos Sunus.

Smarkus lietuvis.

Kaunas 25 liepos 1927 m.

Po didelės kaitros, kuri tesėsi daugiau savaitės laiko nuo 19 liepos kartas nuo karto pradėjo gerai palyti. 19 liepos Kaune ir jo apylinkėse diktokai palyjo, o 23 liepos iš pietų-vakarų pusės per du atvejus per Kauną praėjo toks smarkus lietuvis, kad per pusvalandį laiko gavėse pasidarė upeliai srauniai bėgančio vandens ir net užliejo nekuriuos skelpus.

Paskutinėmis dienomis o trras pasidarė kiek vėsesnis, gi tarp 17-19 liepos karštis kartais siekdavo iki 50 laipsnių C. ir 45 laipsnių R.

Lietuvos Sunus.

Atpigo duona.

Kaunas 25 liepos 1927 m.

Iš tos priežasties, kad šia vasara laukuose beveik visur geri javai, paskutinėmis dienomis Kaune jau atpigo duona ant 10-15 centų kilogramui. Suėmus nuo laukų javus laukiamas dar didesnis duonos atpigimo.

Rugiai jau baltuoja, o aukštesiose vietose ir smilkyuose, apie Jonavą ir kitur, jau piauunami. Taigi visi greitai turėsime šviežių rugių duonėlę.

Lietuvos Sunus.

Amerikos „Vyčiai“ aplankys Vilnių

Liepos pabaigoje, po daugelio ekskursijų po Lietuvą, Amerikos „Vyčiai“ su savo pirmininku P. Viešula vykisia į Vilnių ir uždėsia vainiką ant a.a. dr. Basanavičiaus kapo.

Uždarys „Lietuvą“

Laikraščio „Lietuvio“ pranešimu, valdžios leidžiamas dienraštis „Lietuva“ greitai laiku busias uždarytas.

Sugauti lenkų šnipai.

Paskutiniu laiku lenkai daug šnipų į nepriklausomą Lietuvą siunčia. Tačiau juos greitai čia išgaudo. Neseniai Ukmergėje sulaukytas lenkų šnipas Kšjmanauškas Petras su padirbtu Lenkijoj Lietuvos pasu Orlausko Vinco vardu. Kaune sulaukyti dar du lenkų šnipai, vienas su padirbtais, o antras visai be dokumentu. Visi prisipažino kaltais.

Dideli karščiai Kaune

Šios savaitės pradžioje Kaune buvo labai dideli karščiai. Liepos 18 d. Žalajame kalne karštis pasiekė 50° C. Nemune maudanųjų skaičius per tas dienas buvo be galo didelis.

Naujas Estonijos atstovas

Šiomis dienomis į Kauną atvyko naujas Estijos atstovas Lietuvai p. Oskar Depik.

Sulaikytas komunistų organizatorius

Neseniai Šiaulių rajone kriminalinė policija areštavo atvykūšį ten iš Kauno komu-

Įvairios Žinios

Nužudyta amerikietė

Praga, Čekoslov. — Priešais metais liepos mėnesyje tula amerikietė panelė Margit Voerdsmärt iš New Yorko kažin kur dingo Čekoslovakijoje. Šiais metais policija susekė ženklus žmogžudystės vienam iš Karpatų kalnų sveikatos resortuose. Policija areštavo tulą Sikorskį, kuris prisipažino, kad jis, dingusi mergi-

nistų organizatorių gyvenusių Lietuvoje su netikru vidaus pasu Sakalausko Vlado vardu. Pas jį rasta daug inkriminuojančių medžiagų.

Lietuva gražina Amerikai Skolą

Š. m. birželio mėn. 15 d. — \$124,206.43, kurių — \$79,431.63 grynais pinigais ir \$44,775. nuosimtiniais bonais. Taip pat pasiūsta Lietuvos atstovybei Vašingtone atatinama suma Lietuvos laisvės paskolos Amerikoje kuponams apmokėti.

Sudegė lietuvių fabrikas

Sudegė lietuvių alyvos, pokosto, ir dažų fabrikas „Ringuva“ Šančiuose, Kauno priemiestyje, sekmadienį 10½ val. ryte. Gaisras prasidėjo fabrikos aukšte ir greit apėmė visą fabriką. Gaisro gesinėjimą davė visi Kauno gaisrininkai. Vandenių gesinėjimui padavinėjo net garvežiai. Sudegė ir 5 geležinkelio vagonai, taip pat „Drobės“ fabriko elektros stotis ir sandėlis, kuriame buvo sukrauta 4800 statinių plentų ir vandens kelių valdybos cemento, A. Panemunės tilto remontui. Viso nuostolių „Ringuvos“ fabrikui padaryta 1,000,000 litų.

Respublikos Prezidentas apdovanoja aukščiausiais Vy-

tyties kryžiaus ordenu. Vyties kryžiaus ordenu tapo rybai prašant, vyriausybės tarpininkavo, kad R. Prezidentas p. A. Smetona sutiktų priimt Vyties kryžiaus I rušies 3-jo, 2-jo ir 1-jo laipsnio ordenus už didelių nuopelnų tėvynėi, kuriant ir saugojant jos nepriklausomybę. R. Prezidentas ordenu priimt sutiko ir liepos 6 dieną įvyko ordenu įteikimo ceremonija, dalyvaujant ministerių kabinetui ir kariuomenės vadovybei.

Lietuvos vėliavos ant Gedimino kalno paminėjimas.

Ši pirmąjį svarbų istorišką žygi paminėti yra sumanyta surinkti visų dalyvavusių šiame pakelime fotografijas ir padaryti vieną bendrą. Keturių dalyvių fotografijos jau yra. Dar trūksta kap. Gužo, Steponavičiaus, Albino Raubos iš Vaišėlių, Šaulių apskr., Prano Plukos iš Alytaus ir Ramasių Marcialio iš Milžionių km., Merkinės val., Alytaus apskr.

Minėti asmenys prašomi kiek galint greičiau prisųst savo fotografijas ir pranešti dabartinius savo adresus. Stasiui Butkui, „Kario“ redaksiyon. Pageidaujama fotografijos kariškoj uniformoj.

na ir du kiti vyrai nuėjo į simpatizatorių demonstracijas. Didelė minia žmonių, vyrai užmušė merginą ir pakavojo ją kalnų smilkyne. Minėti per Sikorskį vyrai buvo gerai žinomi Čekoslovakijoje, politikierius — Jon Michalko ir Dr. Klepetar. Sugrįžę iš kalnų, jie pasakė, kad išleido panelę Paryžiu, o iš ten ji važiuos į Ameriką. Tad lig šiol niekas jos neiškojo.

„Gudri“ apgavystė

Stockholm, Šved. — Kuomet New Yorko finansistas p. Owen D. Young atvyko į Stockholmą, koks nors apgavikas sumanė pasiųst telegramą į New Yorko ofisą, buk nuo p. Young reikalaujant tuojaus išsiųst jam \$15,000 ant paduoto antrašo. Firmos vedėjai kad biskį, tai but pinigų išsiuntė, bet laiku susigriebė ir apgavystė nepavyko. Stockholm policija tikisi surast apgaviką.

Atidengė Sinkevičiaus paminklą

Bromberg, Lenk. — Prezidentas Moscicki dalyvavo atidengime stovylos Lenkijos vieno iš žymiausių rašėjų Henryko Sinkevičiaus. Atidengimas paminklo atsiduro su priderančiom iškilmėm. Francijos premieras Poincare ir Italijos premieras Mussolini atsiumė savo pasveikinimus.

Vanzetti sesuo atvažiuoja į Ameriką

Paryžius, Fran. — Luigia Vanzetti, sesuo Bartolomeo Vanzetti atvažiuoja į Ameriką laivu Aquitania. Panelė Vanzetti buvo užlaikyta Paryžiuje, bet sutikus paimt laivakortę į Ameriką ir sugrįžt, jai buvo vizą išduota. Panelė Vanzetti turi vilties kad jos brošis bus paliuosutas.

Pasaulio tikiybinių konferen-

cija Lausanne, Šveic. — Pasaulio tikiybinių konferencija pradėjo savo darbuotę. Nors R.-katalikų tikyba nėra konferencijoj atstovaujama, tačiau du kunigai dalyvauja ir išduos raportą Vatikanui. Kun. Max Metzger iš Austrijos ir kun. Herman Hoffman iš Vokietijos, susipažinę su keliom kalbom, tad be pagalbos vertėjų seka konferencijos nutarimus.

Lakunai laukia patogaus oro

Paryžius, Fran. — Du orlaiviu su lakunais ir jų paskaitais laukia patogaus oro pasikelti iš Paryžiaus keliomėn į New Yorką. Vienas iš jų yra orlaivis Columbia su Levine ir lakunu M. Drouhin, kitas yra orlaivis Blue Bird arba Melyna Paukštis, po vadovybę Leono Givon. Jie pasiruošę išlėkt bent dieną, kaip tik ūkanos ir audros apsisistos ir padangės prašvis. Nesuspriktimas tarpe Charles Levine ir francūzų lakuno Maurice Drouhin, tapo prašalintas, padarius naujom sąlygom kontraktą.

Sacco ir Vanzetti demons-

tracijos Paryžius, Fran. — Iš Cherburgo pranešta apie atsidurovytį Sacco ir Vanzetti

laikraščiuose, bet mušiai dar nenustoję visiškai kankyt šalies gyventų. Pranešta apie atsidurovytį prie Nankingo mušį, kuriame žuvo keli simtai kareivių ir 1000 sužeistų atgabenta į Pukow.

Graikijos kabinetas atsista-

tydino Atenai, Graik. — Iš priežasties viduties reikalų ministerijos opozicijos prieš darbuotę finansų ministerio Kafandaris, visas kabinetas premiero Zaimis, atsistatydino.

Pabaudžia ir dovanoja

Maskva, Rus. — Rusijos komunistų arba valdžios partija laikas nuo laiko turi pabaust L. Trockį ir Kamenevą už pasipriešinimą prieš partijos lozungus. Nors pabaudžia, bet iš partijos nepraisalina. Pabauda apsi-reiskia daugiausia žodžiais.

Karališkos žiedavonės

Madrid, Isp. — Paskelbta žinia praneša apie susižiedavimą buvusio Vokietijos sosto ipėdinio antrojo su-naus, princo Liudviko Hohenzollern su Ispanijos karalaitė Beatrice. Liudvikas prieš sutuoktuves priims r.-katalikų tikybą. Karalaitė turi 22 metų, princas Liudvikas 20 metų.

Perplaukė Anglijos kanalą

Dover, Ang. — Šių metų plaukimas per Anglijos kanalą nepadarė tiek triukšmo kiek pereitos vasaros lenk-tynės, užsibaigusios pergale paneles Ederle. Šia vasarą keli bandė plaukt, bet tik pereitą savaitę E. H. Timnee iš Londono perplaukė visą kanalą laike 14 valandų ir 47 minučių. Jo plaukimas naujė rekordū nepadarė.

Kreipėsi į prezidentą Coolidge

Uruguay. — Deputatų Tar-ryba pasiuntė telegramą į Suv. Valstijų prezidentą prašant jo tarpininkavimo Sacco ir Vanzetti likime. Amerikos Konsulatas buvo dročiai sergiamas. Kariuomenė ir policija buvo paruošta, jeigu kas nors iškiltų tarpe straikuojančių demonstrantų.

Pasaulio sąžinės atbalsis

Ecuador, Guayaquil. — Darbininkai nepaisant policijos uždraudimo, pradėjo savo manifestacijas ir areštai sekė besipriešinančius. Darbo federacija pasiuntė gub. Fuller protestą prieš egzėkuciją Sacco ir Vanzetti. Mieste Asuncion, Paraguay, buvo išmėtyta skelbimai apie „pasaulio sąžinės“ reikalavimą paliuosot nekaltus kankinius.

Centralinėj Amerikoj, Meksikoj ir Australijoj dē-

josį tas pats. Tačiau šia savaitę viskas nutilo ir pasaulis atrodė ramesnis ir labiau užsiėmęs savo reikalais.

Rinkų nelaimė

Shanghai. — Didelė vėtra aplankė Shanghai miestą ir aplinkė, kuri paliko ženklus savo smarkumo. Shanghaijats miesto turgavietė sukrito ir užgriovė 60 žmonių. Apie 300 žmonių tapo sužeistų. Nors daug apie kim karą dabar neskelbiama

Patarnauju Kaip Interpreterė— Kalbos Perdetoja

Perkalbu pas advokatus ar teismojose. Verčiu Konstitucijas į Anglių kalbą ir rašau visokius laiskus Civilius ir Valdiškus. Dabar turū laiko, nės mokykla sustojė vakacijoms, todėl meldžiu kreiptis su panašiais reikalais pas mane.

Valentina Paltanavičaitė,
14 VERNON STREET,
WORCESTER, MASS.

Atidarėme šapą automobilių taisy-mui po numeriu 457 HARDING ST., (prie Cambridge St.). Abu aukščiaū minėti tautiečiai jau senai dirba prie automobilių taisyimo ir ta visą Mechaniką darba kuogeriausiai supranta. Todėl visiemis pranešam, kad turėdami taisyti savo automobilius, visada kreipkitės pas juos. Jie padarys jusų darba greitai ir ka tik dero viską garantuoja.

P. & S. PUISHYS

457 Harding St. Worcester, Mass.

Tel. Park 3990

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly published every Thursday

by
M. PALTANAVICIA,
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Yearly subscription: In United States ----- \$2.50
In Foreign Countries ----- \$3.00
Single copies ----- 5 cents

Advertising rates on application

AMERIKOS LIETUVIS
Savaitinis laikraštis, eina ketvergalis, leidžiamas
per
M. PALTANAVICIA,
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: Suv. Valstijoje ----- \$2.50
Kitose valstybėse ----- \$3.00
Pavieniai egzemplioriai ----- 5 centai
Prenumeratos pradžia skaitais nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto

Entered as Second Class Matter September 29, 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

BOLŠEVIZMAS LIETUVOJE IR KAS JĮ SKLEIDŽIA IR PALAIKO

Kas tai yra bolševizmas ir ką jis yra davęs žmonijai, tą beabejonės mažiau ar daugiau žino kiekvienas bent kiek nusivokiantis politikoje ir skaitantis laikraštis pilietis. Kas blaivai įvertina pačią tikrinę ir dar nėra dorinei sudeges, tiems yra visai aišku, kad nelemtas bolševizmas yra didžiausia utopija (nesąmonė) ir baisiausi ryškė pasaulio žmonijai, nes-gi, jeigu ant nelaimės įsigalėtų bolševizmas pilnoje to žodžio prasmėje, tai tuomet pasaulyje žlugtų civilizacija, išnyktų žmoniškumas, dora ir teisietybė, o užviešpatautų naujos rusies žiauriausi vergija — išbujojus barbarizmas.

Nežiūrind to viso, kaip žinome bolševizmas dabartinė metu visame pasaulyje turi savo pasekėjų, o atsilikusioje Rusijoje, dėka liaudies tamsumui, tie naujos rusies vergijos nesėjai — bolševikai net dasigavę valdžios vairo ir jau dešimti metai despotiškai valdo kraštą, kame jie savo kvailla tvarka milijonus žmonių išmarino badu, o šimtus tūkstančių kitaip nusistačiusių žmonių žiaurys bolševikai išžudė. Budeliai — čekistai be juos pasigailėjimo šaudė visus tuos piliečius, kurie tik išdrįso nepalankiai išsireikšt prieš komisarų saualia ir esančią krašte didžiausią betvarke. Nemažai žmonių išžudyta visai nekaltų, tik kaip jojami asmenys ir nepamatuotai įskusti visokiais sumetimais.

Ir pas mus Lietuvoje bolševizmo skleidėjų ir jo palaikytojų irgi netrukta ir aršiausiais ju skleidėjais daugumoje yra žydai. Kiek tenka patirt beturčiai žydai, tai beveik visi yra bolševikai bei jų simpatizatoriai. Mat gudrus žydai gerai žino, kad nelaimingoje Rusijoje esant bolševikų valdžiai, jų tautiečiai ten yra pilniausiai krašto šeiminkais ir nežmoniškai išnaudoja ir terorizuoja tikruosius šalies šeiminkus, negudrus ir kantrius rusus.

Lietuvoje bolševizmo skleidėjų nevisai mažai yra ir pačių lietuvių tarpe, kuriuos reikia skirstyti bent į kelias grupes. Didžiausia bolševikų šalininkų grupė, tai bus visuomenės atmatos bei demoralizuotas gaivalas, kurie daugumoje bolševikų

naudai dirba už Rusijos bolševikų pinigų. Pavyzdžiui, kad ir toksai neseniai nubautas mirtim atsargos generolas Kleščinskis, kuris turėdamas Lietuvoje geriausią gyvenimą, butent: gavęs didelį geriausios žemės sklypą ir gaudamas iš valstybės izdo kas mėnuo po 500 litų pensijos, už auksą uoliai dirbo Rusijos bolševikams ir išdavinėjo jiems visokias Lietuvos valstybės paslaptis.

Del gavimo sau karjeros irgi yra nemažai dirbančių bolševikų naudai, kurie esant bolševikų valdžiai, tikiš tapt komisaris bei kitokiais valdininkais, nes prie kitokios valstybėje tvarkos jie niekur netinkami. Prie progos čia pamiršėsi nekurių tokių karjeristų pavarde, kurie su atsidėjimu dirbo kruvinojo III internacionalo naudai ir nesulaukdamie sovietų Lietuvoje, išsidangino Rusijon. Raštininkėlis Juozas Navickas (geležinkielietis), budamas Lietuvos Socialdemokratų partijos nariu ir neturėdamas jokio cenzo nė išsilavinimo, esant p. Poželai vidaus reikalų ministeriu, reikalavo duot jam apskrities viršininko vietą ir kuomet tokios reikšmingo valdininko vietos kaip ne netinkamam žmogui nedavė, tada pil. J. Navickas su pasibiaurėjimu metė socialdemokratų ir demonstratyviai perėjo prie bolševikų ir buvusius sandarbininkų — socialdemokratų pasidarė didžiausiu priešu. Panašiai kaip pil. J. Navickas perėjo prie bolševikų socialdemokratai L. Pečiulis ir Steponavičius, kurie po 17 gruodžio perversmo išdumė bolševikų rojun — Rusijon.

Be patsidavėlių ir karjeristų, bolševikų naudai daugelis dirba per savo nesuipratimą aklaiki tikėdami garsiams bolševikų pažadams, o žadėti jie visokių gerumų bei laisvųjų labai moka. Bendrai tariant, bolševikų naudai dirba visokie patsidavėliai, karjeristai ir demoralizuotais gaivalas; dar žmonės tokiems barbarams ir žmoniškumo naikintojams (kokiais istikrųjų yra bolševikai) nedirba. Kad bolševikai yra tokiais, o ne kitokiais, tai aiškiausiai liudija jų visi iki šiol atlikti darbai, ir jeigu jie budami tokiais parazitais, visi visame pasaulyje turi mažiau ar daugiau savo pasekėjų, tai tik deliai to, kad gerų žmonių visur turi labai mažai, o blogu žmonių ir didžiausių niekšų, visur yra

daugybė. Tai ir pats yra ir nepriklausomoje mūsų Tėvynėje Lietuvoje.

Kalbant apie bolševizmo skleidėjus Lietuvoje reikia pažymėt, kad jam tarpt ir stiprēt labai padeda visokios rusies socialistai ir tai yra neužginčijami faktai. Prie buvusios liaudininkų-socialdemokratų valdžios, Lietuvos bolševikai buvo jau ant tiek išgalėję ir pažengę pirmyn, kad jeigu ne gruodžio perversmas, tai dabar Lietuvoje gal jau turėtume sovietus su garsiais Kapsukais Angariečiais, arba butume visai arti sovietų.

Lietuvos suns.

Anglų karininkas apie musų kariuomenę

Neseniai Lietuvoje lankėsi anglų generalinio štabo karininkas majoras Beaumontas Nesbitt'as, tikslu susipažint su Lietuvos kariuomenės parengimu ir jos organizacija. Svečias Kaune viešėjo keletą dienų ir musų karininkų lydimas apžiūrėjo kai kurias kariuomenės dalis, kariškas įstaigas ir pasiūžūrėjo musų karių rikiuotės pratimų. Apie musų kariuomenę maj. Beaumont'as Nesbitt'as išnešė kuo geriausiai išpuđi.

Krinta arkliai nuo karščio

Kaune buvo keli atsitikimai, kad arkliai, negalėdami pakelt didelio karščio, pargrūdavo žemėn. Vienas arklys nuo karščio pastipo.

Čekoslovakų karo akademią baigė 20 klausytojų.

Jų tarpe du Lietuvos kariuomenės karininkai.

Užsimušė lakunas

Liepos 16 d. rytą vyriausias leit. Mačiokas vos iškilęs 100 metrų aukščio, sugedus motorui nukrito ir užsimušė. Liepos 17 d. 6 v. lakunas palaidotas Kauno kapuose.

Panaikinta "Alfos" bendrovė

Panaikinta "Aifos" bendrovė už laikymą nelegalaus emigracijos biuro ir agitavimą piliečių emigruot į užsienį, Kauno karo komandanto nutarimu "Alfos" bendrovė Kaune, Mairionio g-vė 2, uždaryta.

OKUPOTOJ LIETUVOJ

Statys paminklų ant dr. Basanavičiaus kapo

Lietuvių mokslo draugija Vilniuje išleido atsišaukimą į lietuvių visuomenę, kviesdama aukot d-ro Basanavičiaus paminklui. Kapo paminklo projektas ir sąmata bus paskelbta vėliau. Likusios nuo paminklo aukos bus padėtos d-ro Jono Basanavičiaus vardo švietimo fondan prie lietuvių mokslo draugijos.

Lenkų saualė Vilniaus krašte auga

Neseniai lenkai pakeitė Vilniaus, Trakų ir Lydos apskričių sienas. Panaikino Kaniaus valsčių, kurio dalį priskyė prie Varėnos valsčiaus Vilniaus—Trakų aps., o kitą dalį — prie Eisiškių ir Pėnavių valsčių, Lydos aps.

Nauju Vilniaus burmistru išrinktas demokratų partijos narys Lednickis.

Kalėjimų sargai Vilniuje — plėšikai ir vagys

Neseniai Vilniuje suimtas Lukišio kalėjimo vyresnysis prižiūrėtojas Stefanovičius. Paašikėjo, kad jis jau senai esąs profesionalinis vagis ir banditas. Drauge su giminėmis Groblevskais Stefanovičius organizavęs žmonių plėšimą Vilniuj ir apylinkėj.

Netvirtina lietuvių ukėninkų draugijos

Pereitą rudenį įvykusiam okupuotosios Lietuvos ukėninkų suvažiavime buvo nutarta steigť savo draugiją ir išrinkta komisija galutinai suredagavo ir padarė okupantų valdžios reikalaujama pataisų ir kitokių formuluimų, tačiau okupantai lig šiol draugijos vis netvirtina.

Kumščio iega laimėjo

Seinuose, Suvalkų apskr., liepos mėn. 7 diena ėjo valščiaus tarybos rinkimai anturu kartu. Pirmą rinkton tarybon pateko 8 atstovai lietuviai, kas valščiaus lenkų garbintojams negalėjopatikť. Todėl darė visokias suktybes, kol valdžia panaikino pirmus rinkimus.

Del įvairių varžymų, naujai išrinkta į Seivių valsč. tarybą—7 lenkai ir 5 lietuviai.

("Třimitas")

Amerikos Žinios

Rado lakuno lavoną

Barnegat City, N. J.—Kariuomenės aviatoriaus Willard O. Harris lavoną rado arti Barnegat City ant upės kranto. Kūnas lakuno buvo įpainiotas į parašuto virves. Lakunas Harris iškeliavo 17 vasario su kitu lakunu William Gray iš Mitchel Field į Langley Field, Va. Pakelių juos užklūpo audra ir abudu žuvo upeje Forked. Kūno lakuno Gray nerado.

Šiltas oras nagelbėjo javam

Montreal, Kan. — Šiltas oras labai pavėlavo Kanadoj, nuo ko nukentėjo pasėti javai ir augalai. Staiga atsilus, javai paaugo ir laiku nukoko, tad gandrai apie menką šių metų derlių buvo pirmilaikiniai.

Radio stočių bausmė

Washington. — Naujai suverta Radio komisija susėkė, kad daug stočių varতোja grafafonų rekordus vietoj gyvų artistų atlikimo, savo kasdieniniuose programuose. Kuomet nesutinęka su Radio komisijos išduotom teisėm, tad už tokį radio klausytojų prigaudinėjimą stočių administracija bus baudžiama \$500.

Senatorius Borah gali tapt prezidentu

Nampa, Ida. — Susitvėrė pirmutinis nominavimo senatoriaus Borah kandidatų į Suv. Valstijų prezidentus. Naujas klubas, pirmininkaujant E. H. Dewey jau pradėjo savo darbuotę.

Kalėjimo prižiūrėtoja užmušė elektra

Boulder, Col.—M. P. Capp prižiūrėtojas Pataisės namų

ir studentas Louis D. Welb tapo elektros nužudyti, kuomet jie įsipainiojo į 50,000 voltų iegos vielas prie Lukcie 2 Mine, arti Boulder.

Riausės negrų su policija

Chattanooga, Tenn.—Naujai susitvėrusi negrų organizacija po obalsiu "Atgal į Afriką", turėjo susirėmimą su vietine policija. Policijos buvo uždrausta minėtai organizacijai laikyti susirinkimą. Susirinkimas bandyta laikyti prie sargybos apsiginklavusių negrų. Policijai atėjus ir pareikalavus padėtį ginklų juodukai atsakė šūviais. Iš to kilo riaušės, kuriose mirtinai sužeista du vyrai ir lengvai sužeistas vienas policistas.

Lindberg lankėsi pas Fordą

Detroit, Mich. — Pulk. Charles Lindberg su savo orlaiviu "Spirit of St. Louis" lankėsi Detroit, ir buvo pas to miesto svarbiausią gyventoją p. Henry Fordą. Lindbergui pasisekė pribalt p. Fordą pasikelt į padanges ir pažiūrėt kaip miestas atrodo nuo kelių šimtu pėdų aukščio. P. Ford ir jo suns Edsel Ford dar pirmu kart savo gyvenime skrajojo oru. Kelionė abiem patiko.

Keturi vaikai užmušti tėvų akyse

Richford, Vt. — Baisi nelaimė atsitiko, kuomet William St. Onge su savo žmona ir ketvertu vaikų važiavo automobiliu namon iš Kanados. Audra užklūpo keleivius ir trenksmas sudraskė užpakali automobiliaus jam užvažiavus ant gelžkelio. Visi vaikai buvo išmėsti ant gelžkelio ir tapo sutrinti ateinančiu traukiniu. Sėdinti priešaky automobiliaus tėvai liko gyvi ir nesužeisti. Vaikų amžius: Agnes 19, Daisy 14, Lynford 4 ir Collin 3 metų.

Dvi bombos sprogo

Utica, N. Y.—Apie \$300,000 nuostolių padarė sproginimas mieste dviejų bombų, į dvi valandas viena paskui kitą. Bombos buvo padėtos italų apgyventoj vietoj. Gyvybių aukų nebuvo, tiklatai trys namai suardyti. Apie 20 ypatų lengvai sužeistų.

Ekspliozija New Yorko tunely

New York, rugp. 6.—Nepasisekimai išvaduoť nuo mirties Sacco ir Vanzetti išsiveržė į baisy katastrofą New Yorko. Viename iš Broadway tunelį bomba truko ir sužeidė daug žmonių. Sėdintis prie langelio tunelio pardavėjas bilietų tapo sudraskytas į šmotus. Kito darbininko visiškai nėsšmotų nesurado. Policija jokiai budu nesusėka kas bomba tunely padėjo. Menai, kad Sacco ir Vanzetti simpatizatoriai, bet kaltų nesuranda.

Italų bažnyčioj sprogo bomba

Chicago, Ill. — Italų katalikų bažnyčia tapo paliesta sprogusia bomba, padėta prie durų bažnyčios. Nors pėdsakių kas bomba padėjo nesurado, bet mano, kad tai darbas Sacco ir Vanzetti pasekėjų kaip protestas

prieš jų egzekuciją. Eksplozija sudraskė bažnyčios pūriorius prie durų ir išmušė langus, taipgi išmetė iš lovų du kunigu klebonijos namu. Kitokių nelaimių neatsitiko.

Rado bombą banko name

Lynn, Mass., rugp. 6. — Security Trust Company bankoje po priėmimo valandų tarnautojai rado padėtą bombą. Bomba nespėjo išsprogt ir buvo atsargiai išnešta iš namo. Tokiu budu nelaimė buvo prašalinta.

Saugoja valstybines įstaigas

Washington. — Padidinta sargyba pristatyta prie visų valstybinių įstaigų kaip Valstybės Izdo namas, Valstijos departamentas, paštas, Teisdarybės departamentas, Baltas namas ir keli svarbesni kabinetų valdininkų namai.

Valgydina po prievarta

Charlestown. — Nicola Sacco, kuris badauja jau beveik ketvirta savaitė, labai nusilpnėjo. Kalėjimo priežiura bando jį maityti po prievarta. Abudu kaliniu jaučiasi kiek geriau dažinoje, kad dar duota jiems 12 dienų gyvent šiame pasauly arba ir ilgiau, jeigu jų teisybė pasiaiškims.

Lakunas užsimušė

Selfridge Field, Mich. — Leclair Schultz 34 metų, pasižymėjęs lakunas, dalyvavusis kelionėje oru apie visą pasaulį tapo nelaimės auka. Bandydamas nusileist nuo orlaivio su parašutu, jis krito žemyn nuo 800 pėdų aukščio ir užsimušė ant vietos. Schultz bandė išsigelbėt, kuomet jo orlaivis ore užsidedė, bet parašutas laiku neatsidarė. Lieut. Schultz buvo paskirtas neseniai užimt vietą lieutenant. J. Johnson, kuris užsimušė parodydovaujant pulk. Lindberg į Kanadą.

Mirė gen. Leonard Wood

Boston, Mass. — Filipinų salų gubernorius gen. Leonard Wood mirė sekant operaciją Peter Bent Brigham ligoninėj 7 rugpjiučio. Gen. Wood 17 metų atgal turėjo smegenų operaciją. Dr. Cushing, kuris darė operaciją, manė, kad kada nors jam reikės vėl turēt panašią operaciją, nes kas nors augo galvoj. Nuo to laiko gen. Wood nesijautė gerai, bet nenorėjo apleist užimamos vietos del menko dalyko. Tačiau sveikata reikalavo atostogės ir gen. Wood atvyko Bostonan, kur jam padaryta antra operacija, kuri šiuo kart užsibaigė mirčia to pasižymėjusio Suv. Valstijų piliečio. Gen. Wood buvo vienas iš stambiausių šalies militariškų iegų. Jis buvo draugas vėlionio prezidento T. Roosevelt'o.

Gen. Wood laidotuvės

Washington. — Kūnas numirusio gen. Leonard Wood tapo su kariškam išklmėm palaidotas tautinėse garbės kapinėse Washingtone. Velionis mirė Bostono ligoninėj, jo kūnas tapo pergabentas į Washingtoną ir palaidotas tarpe kitų užsitaravusių šaliai kariškių, Ar-

lingtono tautinėse kapinėse. Laidotuvėse dalyvavo kariuomenė, ispanų karo veteranai, aukšti oficialai ir šiaip žymūs piliečiai. Kartu su nuliudusia našle, velionio sunumi ir dukteria, jo mirtį apgailėstauja daug sveitimų ypatų, nes gen. Wood buvo geras žmogus kaip ir pavyzdingas pilietis.

Prezidentas Coolidge apgailėstauja gen. Wood

Washington. — Prezidentas Coolidge pareiškė savo apgailėstavimą mirties generolo Leonard Wood. Per šešis metus gen. Wood administravo Filipinų salas, o tas nėra lengvas darbas. Prezidentas Coolidge nesurado kam paskirti tą pilną atsakomybės darbą. Sprendžiama, kad ta vieta bus pavesta pulk. Henry Stimson iš New Yorko.

Filipinai liudi mirties savo gubernatoriaus

Manila, Filip. — Manilos gyventojus nustebino žinia apie staigą mirtį generolo Wood, nes nieks nemanė, kad jo sveikatai grėšia didelės pavojus. Visa šalis liudi jo mirtį, nes gen. Leonard Wood buvo gerbiamas tarpe savo pasekėjų ir tarpe politinių oponentų. Laidotuvių dienoje Manilos miestas buvo papuostas juodom vėliavom.

Sacco ir Vanzetti pasekėjų riaušės

Boston, Mass. — Apsiginklavusi policija patėliuoja gatves, Valstybės namą ir gub.Fuller rezidenciją, taipgi turi akį ant įvairių dirbtuvių darbininkų, idant su laikyti galincias istikt riaušes Sacco ir Vanzetti simpatizatorių. Nieko ikišiol labai svarbaus neatsitiko, tačiau keliolika ypatų areštuota.

TUKSTANČIAI JAUČIA ESANT SAVO PRIEDERME

patart vartot Pepsinic Seltzer del pilvo nesveikatos

Žmonės, kurie vartojo Pepsinic Seltzer sako, kad tai yra geriausia gyduolė panaikinti gazų, nevirškinimo, kvaitimo ir pilvų nesveikumų. Jie nėra vartoje geresnės ir už tai hesigaili patart jos savo draugams. Jie turi skausmus prie širdies, šone, ar nugaroje, gal pamanyti, jog tai yra širdies liga ar apendicitas ar kepenų kenksmas, bet greičiausiai paeina nuo gazų viduriuose. Arba, jei viduriai nevirškina, paeina nuo nerviškumo, įtempimo dirksnių ar karšto budo. Pepsinic Seltzer yra tikrai stebėtina gyduolė—gali pirkť bile aptiektoj. Saugu dtot vaikams. Jei aptiektojis neturi, rašyk į Pepsinic Seltzer Co., Worcester, Mass. U.S.A.

LIETUVISKAS DIDYSIS SAPNININKAS

galima gaut Amerikos Lietuviu Knygynė

Su minkštiais apdarais..... 75c.

Su kietais apdarais..... \$1.00

Amerikos Lietuvis,
14 Vernon St., Worcester, Mass.

Po Medžiu

Mieli broliai ir seseris: —

Šiandien neturiu ką daug sakyti jums. "Amerikos Lietuvis" pergyvena dabar didžiausią krizę išpriestasties labai daug užvilktų prenumeratų. Leidėjui atima visas iegas. Taigi kreipiamės į visus mūsų skaitytojus paramos. Pirmiausia, meldžiamės visų tų, kurių prenumeratos pasibaigė iki 32 numerio šio meto, panaujinti panaujinti ant toliau, labai gražiai meldžiamės pranešti mums per atvirutę, kad žinotume kaip mes stovime su savo skaitytojais.

Antras dalykas — kreipiamės pas visus mūsų skaitytojus, kviesdami visus prietolesnio leidimo "Amerikos Lietuvis." Kaip jau pirma kalbėjome, kad leidimas laikraščio pavieniam žmogui yra viena kankynė, kuri apgali ir geležinius nervus. Draugijai — kompanijai laikraščio leidimas yra lengvesnis, nes atsiradus paramos, laikraštis geriau bujotų ir atneštų didesnę naudą savo skaitytojams. Taigi mieli broliai, meldžiamės atsilepti ir meldžiam jus pritarimo. Aš tikiu, kad "Amerikos Lietuvis" eidamas per tryliką metų galėjo užsitarnauti pas jus simpatijos tiek, kad jūs savo nuomones pareikštumet. Iki šioliai nuo praeito mūsų atsiskaitymo dar mažai laiškų gavome. O labai laukiame nuo jus morališko pritarimo ir sudrutinimo.

"Amerikos Lietuvis" rengia savo pikniką ant 11 dienos rugsėjo, kviečiame visus mūsų brolius ir seseris ant šio pikniko dalyvaut. Paim-

kite kiek galėdami tikietai. Už kiekvieną tikietai jus gausite knygomis. Jeigu negalite daugiau paimti, paimkit nors porą už ką gausit knygelę "Istorija Lietuvos Kariuomenės" su daugeliu įdomių paveikslų. Šita knygelė yra svarbu jums turėt, nes šimet sukako 10 metų nuo susitvėrimo mūsų tėvynės kariuomenės. P. Majoras Ruseckas labai gražiai ir aiškiai aprašo apie susitvėrimą Lietuvos kariuomenės, apie kares, kurias jie turėjo su šalimi, kurios taikėsi atbudusią Lietuvą vėl pavergt. Kiekvienam mums yra labai svarbu šita knyga perskaityti ir savo vaikams pasakoti kaip sunku yra pavergtai tautai gyvent. Kol mes gyvi, platinime mūsų tautos nepriklausomybės idėją. Jeigu mes to nedarysime, tai kas mums tai padarys? Kitos tautos, kurios netik nenori, kad mes butume laisvi, bet dar tykoja mumis savo reteziais vėl apkalt ir savo vergijon paimt, neateis pas mus tą idėją platint. Todel labai gražiai kviečiam visus įsigyti šita knyga, paimant nors porą tikietai.

Labai graži ir didelė dovana yra duodama už 10 tikietai, tai yra knyga "Vilniaus Albumas." Visi lietuviai trokšta, kad Vilnius, Lietuvos sostinė grįžtų Lietuvai. Šis Albumas duos progą kuogeriausiai su Vilniūm apsipazinti ir jo istorija nuo neatmenamų laikų. Dabar geriausia proga šita knyga įsigyti perkant tik 10 tikietai ant mūsų pikniko. Pinigai visi eina del palaikymo "Amerikos Lietuvis" — todel nepamirškite. Taiggi dalyvaukite visi ant "Amerikos Lietuvis" pikniko, nes tuomi jus duosite mums pa-

ramą "Amerikos Lietuvis" palaikyt. Užvis labiausiai, tai meldžiam savo užvilktas prenumeratas panaujinti. Daugumas sako, nedirba. Bet atmintkite, mieli broliai, kad mūsų laikraščiai veik iš prenumeratų tėgyvena, tai vienamžmogui yra labai sunku daugelio laukt. Mes irgi darbininkai esame ir jokių kapitalų neturime. Išbraukt skaitytoją be jokios žinios, taipgi labai negerai, nes dauguma gražiai užsimoka nors ir kiek užvilktą prenumeratą, kiti už du metu gražiai apmoka ir padėkavoja, kad palaukėme. Šitam laike, tai svarbiausias klausimas palaikyt laikraščio gyvybę. Todel kreipiamė jusų atydą ant to labiausia.

Šią savaitę šie mūsų broliai atėjo Po Medžiu ir atsivedė kitus savo draugus: p. J. Levinskas iš Hartford, Conn. pats atėjo Po Medžiu ant 2 metų. p. F. Arstikas iš Kearney, N. J. atsivedė Po Medžiu p. Kaz. Krestenaitį iš Užardėlių kaimo, Truskaivos p., Panevėžio apskr., p. V. Mardosa iš Naugatuck, Conn. atsivedė Po Medžiu p. Antaną Mardosą iš Paluobiškių k., Jieveravo valsč., Mariampolės apskr. p. Adomas Goberis iš Shenandoah, Pa. pats atėjo Po Medžiu ant 2 metų. p. A. Žikas iš Camden, N. J. pats atėjo Po Medžiu ant 2 metų. p. A. Strazdas iš Hartford, Conn atsivedė Po Medžiu p. Bronį Strazdą iš Šarkaičių k., Gelvonių p., Ukmergės apskr. p. A. Sinkevičia iš Naugatuck, Conn. atsivedė Po Medžiu p. Andrių Mikelonį iš Liepiškių k., Liškavos val., Alytaus apskr. Visiems atėjusiems ir kitus atsivedusiems Po medžiu

nuosirdžiai dėkavojame. Taiggi labai meldžiam tų kurie pernai savo giminaičius Po Medžiu atsivedė ir ant toliau kviečiame jų prenumeratas panaujinti kad ir toliau jie su mumis dalyvautų, arba pranešt mums, kad žinotume, ar siųst "Amerikos Lietuvis" jiems ant toliau, ar ne.

Tie broliai, kurie Lietuvoje gauna "Amerikos Lietuvis" dovanų nuo savo giminaičių, nepamirškite jiems padėkavot ir paprašyt, kad ir toliau panaujintų. Laikykite tamprių giminyntės ryšių, nes tas jums yra svarbu, kad amerikiečiai jus nepamirštų.

Žmogus.

LIETUVIAI AMERIKOJ

PHILADELPHIJA, PA.

Veikėjo vedybos
Kaip man teko girdėt iš tikrų šaltinių, tai čia apsives gerai žinomas veikėjas gerb. Juozas Ivanauskas, našlys 41 metų amžiaus su gerb. ple Brone Baniuliute 21 metų. Vestuvės žada atsibut Sv. Jurgio Bažnyčioje per gerb. kleboną kun. Žimblį; pokilis vestuvių bus Lietuvių Muzikalėje svetainėje, kur tikimasi, kad apart giminių jaunavedžių, susirinks daugumas veikėjų ir svečių. Linkėtina jaunavedžiams kuogeriausios palaimos jų ateinančiame gyvenime. K. V.

AMERIKOS PILIETYBĖ

Visi, kurie yra pasiryžę Amerikoje apsigyventi, turi pastoti Amerikos piliečiais — naturalizacijos keliu, turi

WORCESTERIO BENAS

Metinis PIKNIKAS

"Amerikos Lietuvis"

Atsibus

11 D. RUGSĖJO - SEPT.

- 1927 -

Hartford'to Lietuvių Parke

Glastonbury, Conn.

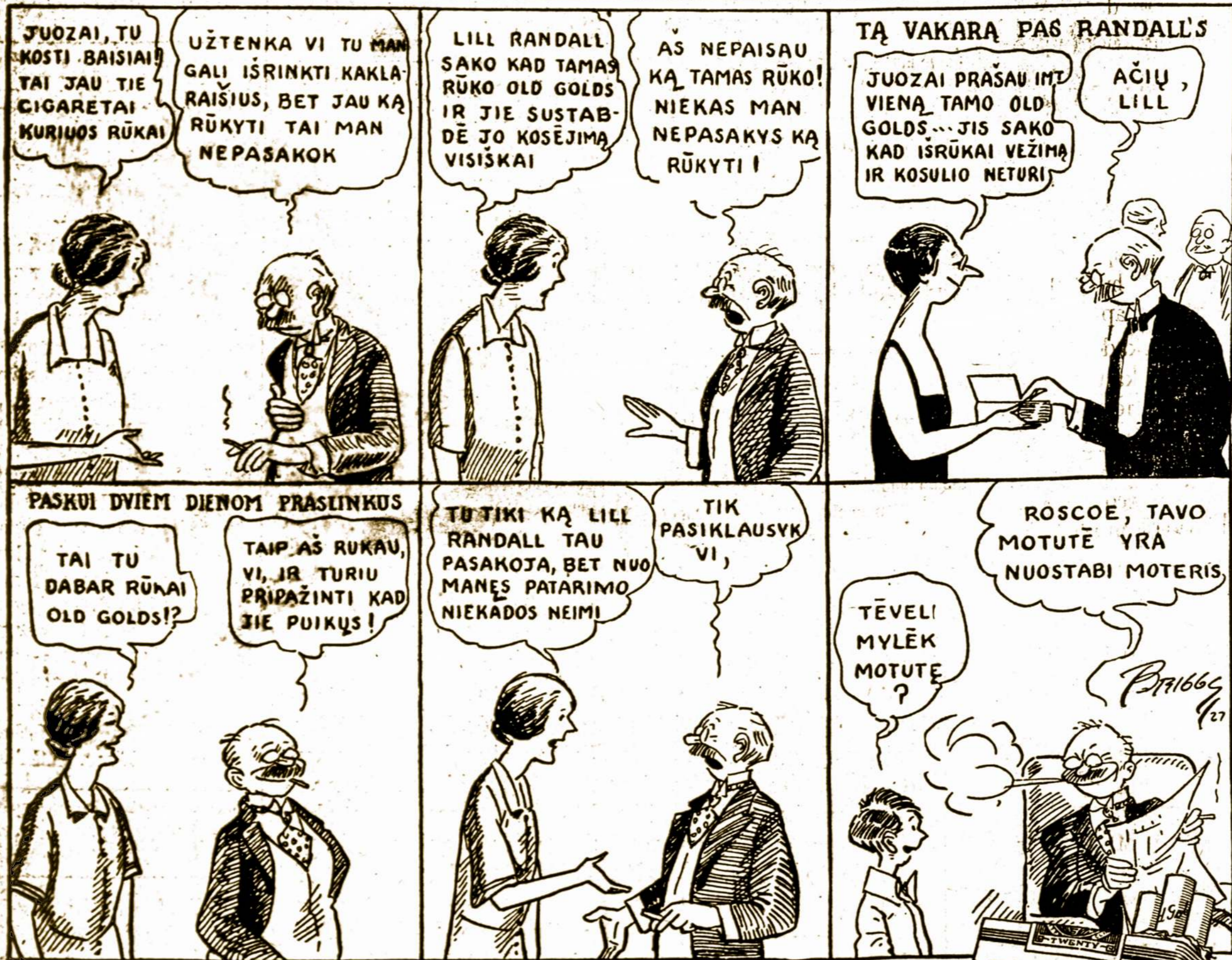
PRASIDĖS NUO PIETŲ IR TĖSIS IKI VĖLAI.

Kaip paprastai "Amerikos Lietuvis" piknikas bus vienas iš gražiausių. Vieta, kur Worcesterio žmonės susitinka Hartfordiečius ir Newbritaniečius. Linksmi laiką praleist su muzika ir dainomis ir galybe linksnų pažinčių.

Kviečiame visus širdingai atsilankyti, nes ant 11 rugsėjo atidėtas "Amerikos Lietuvis" piknikas, yra veik paskiausias vasaros sezono.

Ponas ir Ponia

BRIGGS

OLD GOLD

Tai švelnesnis ir geresnis cigaretas

Išrukysi vežimą ir kosulio neturėsi.

15¢

Producers P. Lorillard Co., Inc. 1700

kiekvienas vyras ir moteris (ar mergina) pasirupinti gavimu pirmųjų ir antrųjų pilietybės popierių savo apskrities (county) teisme (kortė).

Visi vyrai, kurie gavo antrąsias popieras iki Rugsėjo 22, 1922 metų ir iki to laiko apsivedė, tai tokių vyrų moters ir sykiu Amerikos piliečiais tapo. Nuo Rugsėjo-September 22, 1922 metų visi vyrai ir moters (ir merginos) turi imti pirmas ir pasikui antras popieras kiekvienas sau atskirai.

Prie pirmųjų ir antrųjų popierių gavimo, visados reikia paduoti tikrą atkeliavimo Amerikon laiką: mėnesį, dieną ir metus, ir laivo (šipo vardą), su kuriuomi buvo atplaukta Amerikon. Kurie tokių tikrų žinių savo prašymuose (peticijose) nepaduoda, tokie negal gauti pilietybės popierių.

Amerikos valdžios noru yra, idant visi svetimšaliai, kurie Amerikoje apsigyvenę pastotu piliečiais; kurie ne-

norėtų pastoti piliečiais, tokiems Amerikoje negyvenimas, ir nuo seniai jau rodyjama visus nepiliečius (svetimšalius) surašyti (registruoti), patikrinti jų atkeliavimo užrašus -rekordus, uždėti ant tokių mokesčių po \$10 metams ir mokyti tokius vakarinėse mokyklose po dvi valandas kas dieną prisirengimui prie pilietybės ir angliškos kalbos. Kurių atkeliavimo užrašų nebutų galima surast, tokius be apeliacijos išvaryti iš Amerikos — deportuoti.

Toks surašymas svetimšalių yra numatomas 1930 metais, kada bus rašoma Amerikos skaitlius (census).

Jau dabar daugely dirbtuvių (fabrikų) bosai įsakė savo darbininkams nepiliečiams imtisi pirmas popieras paduodant atkeliavimo laiką ir laivo vardą butinai pogramesme pavarymo nuodarbo. Mat, daugelis darbininkų yra neteisėtai atkeliavę Amerikon (slaptai ar su melagyste) ir neturi teisės A-

merikoje gyventi. Toki be teisiai ateiviai net piliečiais nori patapt ir valdžia per pirmąjį pusmetį tokiu surado net 43% iš visų prašytojų pilietybės popierių, daugiausiai anglų. Naturalizacijos Biuras tokius aplikantus paduoda Ateivystės Valdžiai gražinimui tokių į jų šalis, kurie negal prirodyti teisėto savo atkeliavimo Amerikon, o tokių yra virš 1.000.000, kaip sako Darbo Ministeris.

Daugelis tokių neteisėtai-slaptai atkeliavusių Amerikon yra per Kanadą, Kubą, Meksiką ir nuo laivų Amerikos prielaukuose.

Aš jau nuo seniai raginau ir dabar raginu visus lietuvius, kurie pasilik Amerikoje gyventi, tuojaus imti pirmas popieras, o kurie jau esate išgyvenę 5 metus ir daugiau, imti antrąsias popieras, kad ateityje išvengtumete visokių, galinčių atsirast, nemalonumų arba išvarymo, del nerupesies to visko pašalinimui iš laiko. P. Mikolainis.

ZEMĖS DREBĖJIMO PADARAS

Žemės drebėjimo paliktos žymės prie Reelfoot ežero.

Visi didieji Amerikos ežerai atsirado tukstančiai metų atgal, prieš Ledinį amžių. Vienas didelis vandens plotas, Reelfoot ežeras, Tennessee valstijoje atsirado vos šimtas metų atgal, laike žemės drebėjimo.

De Soto, keliaudamas link Mississippi upės, perėjo ramias lygumas, apžėlusias laukiniais augalais, visai nesapnuodamas, kad už trijų šimtų metų toje vietoje banguos ežeras, apimęs tukstančius akrų plotą. New Madrido piličiai, apsigyvenę ten daugelį metų po De Soto laiku, taipgi to nesitikėjo, vienok jiems teko matyti savom akim, gamtos perversmą. Jų laiskai rašyti draugams, apipasakoja nuotikį, jiems pasibaistėtiną. Eliza Bryan, viena pirmųjų New Madrido gyventojų, taip rašė:

“Mississippi upės vanduo atslogo nuo krantų, vidury upės susidarė vandens kalnas. Laivai plaukiant link New Orleans, pasiliko ant smilčių. Jureiviai vos spėjo laiku pabėgti iš laivų. Tuo metu vanduo, iškilęs 15—20 pėdų, grįžo visu smarkumu į krantus, užliejo žemę. Laivai, tik ką palikti ant sausumos, buvo akimirksny nuvesti ketvirtąjį mylios toliau.

“Smarkiausi drebėjimai sukūrė žemę, paliko gilius plyšius, iš kurių purskė smiltis, akmenys, ir medžiaga panaši į anglį. Kaip kurie plyšiai tuoj užsidarė, išpurškė smiltis ir vandenį. Plyšiai buvo nepaprasto gilumo.

“Musų miestelio pamatas nusileido 15 pėdų žemiau vandens lygumos, nors vietose už pusės mylios, jokių permianų nebuvo žymu.

“Toliau nuo upės prudai ir ežerai išdžiūvo, jų dugnai išsikėlė 10—20 pėdų aukščiau aplinkinės lygumos. Tuo pačiu laiku, antroji pusėj Mississippi, Indijonų teritorijoje, atsirado ežeras 100 mylių ilgio, 6 mylių pločio ir nuo 10 iki 50 pėdų gilumo.”

Kiti laiskai taipgi paduoda įdomių smulkmėnu, bet faktai perdaug padidinti. Pavyzdžiui, vieton 100 mylių ilgio, ežeras yra tik 14 mylių ilgio ir 4½ mylių pločio.

Jei panašus žemės drebėjimas įvyktų dabartiniu laiku, jis pridarytų 10 sykių daugiau blėdies, negu San Francisco pakentė 1906 metais.

Ne vienas Reelfoot ežeras panašiai atsirado. Arkansas ir Louisiana valstijose, tokiu būdu atsirado geras skaičius mažų ežerų ir pru-

SACCO ir VANZETTI

Gal nė viena pasaulio prasta žmogų dystė ne išsiskleidė tiek plataus užsiteresavimo kaip šioji Nikolaso Sacco ir Bartolomejaus Vanzetti byla. 6 metai atgal, miestely New Braintree, Mass. atsitiko biauri žmogų dystė kuomet avalų dirbtuvės išdininkas ir jo sargas tapo nežinomų ypatų užmušti ir apliešti. Policija sugavo arti vietos žmogų dystės du italų N. Sacco ir B. Vanzetti. Ant jų krito visi nuziūrėjimai kaltės papildinimo minėtos žmogų dystės. Massachusetts valstijos valdžios autoritetai patraukė juos atsakomybėn. Byla pervesta, liudininkai išklausinėti, viskas prirodė jų kaltę ir teismas pripažino juos kaltais žmogų dystėje ir plėšime. Byla atsibuvo mieste Worcester, Mass. Teisėjas S. Thayer teisdarių sprendimą patvirtino ir uždėjo kaltininkam bausmę mirties ant elektros kėdės. Nuteisti niekuomet nė prisipažino kaltais toje žmogų dystėje ir plėšime nes juos pinigų nerado, tačiau aiškiai prirodė savo nekaltybės ne galėjo. Painumas kalboj, nepaaiškinimas kur jie buvo laike žmogų dystės, dalyvavimas vagystėje vieno iš jų pirmiau to atsitikimo ir rasti jų kišeniuose revolveriai, kuomet juos areštavo, liudijo priešais juos.

Šeši metai praėjo nuo laiko užmušėjystės ir nuteistimo Sacco ir Vanzetti mirio bet egzekucija jų dar neatšibuvo. Del įvairių priežasčių juos nesiskubino nužudyti, tartum abejojami ar ne teisingai nuteisti ar ne. Per tą laiką nuteistųjų advokatai bandė pakelti jų kaltės klausimą reikalaudami perkurti bylos. Tačiau kiekvieną kartą jų prašymai buvo atmesti. Sacco ir Vanzetti buvo laikomi kalėjime per šešis metus be egzekucijos ir be vilties pasiteisinti ir pasiliuosoti. Su metais abėjonė ir jų kaltę augo ypatin-gai tarpe radikaliskų pažvalgų pasaulio ukėsu. Sacco ir Vanzetti buvo žymus radikalai ir iš tos pusės isigijo ne mažai simpatizatorių ir rėmėjų, kurie dėjo pinigų del vedimo jų bylos toliau. Susitvėrė Sacco ir Vanzetti apgynimo komitetas kuris darbuosi kad tik gautu perkratimą bylos. Nezinė kokiū atžvilgiu Amerikos teisdariybė ne daleido to ir ydant užbaigt pakilusių ginčus ir kėblumus nustatė 10 Liepos šių metų dieną jų egzekucijos. Tas išsiskaidė tiesiog pasaulinį bruzdėjimą ir kaltinimą Amerikos teismų teisingumą. Amerikos atstovybės po visą pasaulį staiga pasijuto pavojų ir specialė sargyba tapo pristatyta saugojimui atstovybių namų ir narių. Tukstančiai protestų ir prašymų su skaitlingiausiais parašais, įvairiausių pažvalgų žmonių pasipylė į prezidentą Coolidge kad pavartotų savo įtekmę likime tu žmonių. Prezidentas Coolidge neimdamas autoriteto kištis į atskiros Valstijos teisdariybę pervedė visus prašymus ir protestus

Mass. valstijos gubernatoriui Alvin Fuller. Gub. A. Fuller atidėlevo dieną egzekucijos Sacco ir Vanzetti ant mėnesio laiko. Kartu su tuo jis sulaukė egzekucija-kito nusidėjėlio Celestino Marderos buk prisipažino prieš nužudymo ypatų už kuriuos apkaltinti Sacco ir Vanzetti.

Gub. Fuller sušaukė specialų teisių ekspertų komitetą kuris peržvelgė bylą ir teismo sprendimą. Komitetas išsiskaidė kelis naujus liudininkus. Gub. Fuller pats ypatingai lankėsi Sacco ir Vanzetti kalėjime kalbėdamas su jais ilgą laiką. Išsiskaidė ka turėjo pasakyti Worcesterio teisėjas S. Thayer ir išvedė kad Sacco ir Vanzetti kalti ir turi už savo kaltę bausmę pabėgti. Sacco ir Vanzetti paskutinį savo protestą pareiškė badavimu, bet tas jiems nepagelbėjo. Diena egzekucijos artinos ir jie tapo perversių mirties namą. Slapta viskas egzekucijai buvo paruošta. Protestai visgi nesiliovė eit i gub. Fuller kanceliariją. Sacco ir Vanzetti apgynėjai beveik be vilties kokio nors pasisekimo bandė dar kreiptis prie Sv. Valstijų Aukščiausiojo Teismo, idant perkelt ten tą visą dalyką, tada jau ta byla išeitų iš po jurisdikcijos Mass. valstijos. Protestai tuo kart buvo paremti bombų sproghimais įvairiuose miestuose. Kova pradėjo virst i didelį politinį sukuri, kuris gali užsibaigt nelaimėn, sunaikinimū turtū ir kraujo praliejimu daugiausia neturinčių nieko bendro su ta byla ypatų.

Gyvenimas Sacco ir Vanzetti kabo kaip anų plauko. Beveik jokios vilties nebeprisiliko. Bet dar jie gyvi. Paskutinę dieną prieš egzekuciją gub. Fuller dar atidėlevo patį jos įvykt. Kas iš to išeis, nežinia.

Ar Sacco ir Vanzetti kalti ar ne, tai tik jie patys tą ir žino, bet jų žodžių, neužtenka, kad pasiteisint. Jeigu jų apgynėjams pasiseks išgauti pirmojo teismo sprendimo panaikinimą, tai bus jų giliukas. Ne kartą aplinkybės taip nusistato, kad žmogus be kaltės tampa kalta. Gali ir šiame atsitikime taip but. Geros valios žmonės nenori, kad kas nors tapto aukla nesusipratimo. Sacco ir Vanzetti kaip toki, privalo turēt teisingą ir bešališką teismą. Abelnai-manant, tai verčiau paliuosuot tris kalčius, negu pasmerkt mirtin vieną nekaltą.

S. P.

ŠIS-TAS

PONIA A. B. HARTSON iš Westford, užlaikytoja šunų del pardavimo nesena mirė nuo pasiutimo ligos. Vienas iš jos šunų nesena liepos mėnesy pasiuto. Jis biskį apdraskė jos vaiką, bet vaikas neparodė jokio tos ligos ženkle. Tačiau ponia Hartson be jokio įkandimo užsikrėtė ir mirė nuo pasiutimo. Manymas, kad pasiutimo liga neužkrečiama, pasirodo klaidingas.

VENGRIJOS karalienė Marija Teresa, buvo motina 16 vaikų. Užimta šalies reikalais, ji nedaug pašvesdavo laiko auklėjimui savo vaikų, paliekant tą tarnams. Ji niekuomet negalėjo dovanot sau mirtį savo antros dukters Juzefos. Prieš ištekėjimą už Neapolio karaliaus, motina liepė jai atsilankyti paskutiniu kart i tėvo grabvietę. Karalaitė lyg turėdama priemonę nelaimės, nenorėjo eit. Motinos priversta ji nuėjo ir sugrįžus tuojaus apsirgo raupais ir i tris dienas numirė. Kapinėse buvo kas nors palaidotas, miręs nuo raupų epidemijos.

IRLANDIJOS žydai Amerikoje sutvėrė savo pirmutinę organizaciją po vadovystės Aleksandro Freeman iš Belfast Irlandijos. Nauja organizacija ketina siūst savo atstovus i Irlandiją ištirti padėti tenai apsigyvenusių žydų ir išteigt naujas sinagogas.

STATISTIKOS parodo, kad Manilos gyventojų amžiaus ilgis yra 23 metai 1 mėnuo. Toks trumpas amžius paeina nuo didelio mirimo kudių. Tačiau ten yra ir labai senų žmonių, daug tarp jų šimtamėčiai. Moteris Manilos sulaukia ilgesnių metų negu vyras.

VOKIETIJOS lakunai Johann Risticz ir Kornelijus Ezerard išbuvo ore 52 valandas ir 22 min. visą laiką skrajojant. Tai ilgiausias laikas užsilakymo orlaivio padangėse.

MIESTAS PANAMA taps liuosu iplaukimo tarptautiniu uostu. Valdžia tariasi įtaisyti didesles pajurių sienas, su vietom laivam iplaukt. Tas sumanymas lėšuos \$7,000,000.

PATĖMYTA, kad garnys skrajoja apie premiero Mussolini namą. Turbut ketina įmest ketvirtą Mussolini.

TURTAS velionio Rumunijos karaliaus Ferdinando ne taip didelis kaip manyta. Iš viso jis paliko \$3,000,000. Vienas milijonas paskirtas velionio jaunam karaliui Michailui, 2 milijonai padalinata lygiai kitiem narium šeimynos. Karoliui teks \$400,000.

NEPAPRASTAI gražus ir įdomus pasaulio žemlapis tapo padarytas iš gėlių per įvairių karų veteronų Leavenworth, Kan. Pavydale pasaulio kamuolio, žemlapis yra 15 pėdų aukščio ir 18 pė-

NARUŠEVICIAUS EILĖS

ZMOGUS GAL ISVENGT NELAIMIŲ... NELAIMIŲ...

Žmogus gal išvengt nelaimių Jam Aukščiausio atsiųstų, Gal lengvai pasiliuosuoti Nuo savo priešų piktu, Bet negali išsigelbėt Nuo nelaimių niekados, Kurias pats sau susitraukia Iš savo valios piktos.

AŠ NESIGAILIU NĖ KIEK...

Aš nesigailiu nė kiek, Kad pasaulyje gimiau, Nors ir vargo nemažai Nukentėt jame gavau. Turiu pagrindo manyt Gilumoj savo sielos, Kad gyvenau ne veltui— Siek-tiek atnešiau naudos. Kai gyvybė pradės tirpt, Kuną spaus sunki liga Ir nematomai ateis Gyvenimo pabaiga.

dų diametre. Žemlapis turi mažiausius pažymėjimus. Kiekviena šalis, upė, kalnas ar miestas turi savotišką spalvą ir tveriasi iš įvairių rūšių gėlių.

SUV. VALSTIJOSE įeina iš spaudos kasdien 1925 laikraščiai anglių kalboje. Apart jų yra 419 rytmetinių leidinių, 1533 vakariniai laikraščiai ir 531 sekmadienių leidinių. Taipgi nemažas skaitlius laikraščių išleina įvairiose kalbose.

KANADOJ, mieste Calgary buvo manyta pataisyti didelės judamųjų paveikslų filmų studijos panašias, kaip Hollywood. Tas projektas dar ir dabar laukia įvygdyimo.

LINDBERG savo kelionėje iš New Yorko i Paryžių per 7 valandas ir 21 min. kelavo patamsy. Tamsiausios valandos buvo vos 4. Jis išvengė daug tamsumos išpriežasties lėkimo per vietas kur dienos ilgesnės, o naktys trumpesnės.

PAPRASTAI žaibavimo šviesą galima matyt nuo 20 mylių tolimo. Prie patogių aplinkybių, tačiau galima matyt spindulius net nuo 200 mylių tolimos.

AMERIKOS eksportas i Rusiją šiais metais didesnis už pereitus metus, sulig skaitliaus pranešto iš Rusijos. Daugiausia eksportuota aliejaus šulinų mašinerijos ir elektrikinių mašinų.

RADIO TELEFONAS įsteigtas Vokietijos tarpe Berlyno ir Buenos Aires, padengia 7500 mylių. Tai ilgiausia tiesioginio pasikalbėjimo linija.

SUV. VALSTIJOSE yra apie 4000 golfo klubų, turinčių savo nuosavybę didelius plotus žemės.

STATISTIKOS parodo, kad daugiau balsuotojų moterų yra netekusių negu vyrų.

MARCO POLO apkeliavęs Kinų šalį 13-tam šimtmety, pranešė, kad tuo laiku ten buvo apyvarčioje popieriniai pinigai.

Tai aš stengsiuos ramiai Nukentėt bausius skausmus Ir pasaulį šį apleist, Taip, kaip viešbučio namus, Kur mums skirta laikinai Mus kelionėj apsisot Ir užbaigus ją danguj Laimingas tikrai pastot.

NESIPRATINK PRIE SMA- GUMŲ...

Nesipratinet prie smagumų, Kurie veik tave apieis, Akimirksny pasirodys, Suzibės ir vėl praeis: Tas, kurs turtų susikrovė, Tur mokyties jų nustot. Tas, kurs jaučiasis laimingas, Tur nelaimių sužinot. Musų laimė ir nelaimė Keičias viena su kita: Tu šiandien jautiesi sveikas, Ryt apleidžia sveikata. Tu šiandien eisi turtingas, Rytoj elgeta lieki. Šiandien linksminies, dainuoji, O rytoj galiiai verki.

NEIEŠKOKI ŽMONIŲ MEILĖS...

Neieškoki žmonių meilės Ar tuščiosios jų garbės Ir nebuki nusimines, Jei tave kas nemylės. Žmonės dažnai pikta myli, O gera nenor mylėt, Besistengdam' jiems įtikti. Gali Dievui nusidėt, Ne tiek rupinkis įtikti Žmonių geiduliams piktiems, Kiek įtikti pašrupink Dievo įstatams šventiems.

ZMOGAUS DORYBĖ MATUOJAS...

Žmogaus dorybė matuojas Ne jo pastangom didžius, O gerais pasielgimais. Kasdieninim pareigom Nesvarbu, kad žmogus deda Visas pastangas sielėn, Kad iš minos išsiskirtų. Pastot didvyrų tautos, Amisot O svarbu, kaip jis atlieka. Tai, kas skirtingam atlikt, Ar sugeba būt laimingas Ir sieloj išaugama satikti.

Ką sulauksim po mirties, Mes tik galime spėiot, Kol gyvybė neužges. Niekas negal aiškiai žinot. Atėitis nuo mūsų akių Yra gi tai pasiepta, Ir tik tuomet paaškės, Kai užges mus gyvata. Kai nueisim į kapus, Kuriosė kiekvienas gules, Atėitis i mus nevaisas Ir įtekmės neturės. Nors daug amžių jau praeis, Nuo mirimo valandos, Siela žmogaus nepasėns Ir neturės pabaigos.

NATRALISKI VEIKALAI ATEINANCIAM SEZONUI

Gaujami "Dirvo" Knygyne

Juozapas ir Zelha (aktas I) ir Parnono Sappas (aktas II) iš laiku Juozapo Egipca. Loša 3 moteris, 10 vyrų. Savynt atidengimal. 50c.

Samsonas ir Delila—2 akty, 6 atidengimų drama. Loša 9 vyras ir 6 moteris 50c.

Kryžikas—2 atidengimų komedija. Loša 2 vyras 15c.

Algis ir Gedrutė—tragedija iš kryžiuotiu laikų. 5 akty, 7 atidengimū. Loša 9 vyras, 4 moteris \$1.00

Vaidmainys ir Meilė—5 akty tragedija. Loša 12 vyrų, 4 mot. 50c.

Rytų Piliis—drama 5 akty, 14 atidengimū; 8 vyras, 5 moteris. 35c.

Du Bailia—komedija 1 akto. Loša 3 vyras ir 2 moteris. 15c.

Kada Mes iš Numirusių Prisiškėsim. Trijų akty drama. 3 moteris, 4 vyras, keli pašaliniai 35c.

Grafas Kaimietis Bernu—6 akty komedija su dainomis. 8 vyras, 3 moteris 25c.

Balon Krietas Sausas Nesikelis—komedija. Loša 5 vyras, 3 mot. 25c.

Tremtinis—drama iš pradžios krištėlynybės, 1 akto, 5 v., 2 mot. 25c.

Užkelkta Mergelė—4 akty pasaka. Loša 6 vyras, 2 moteris. 25c.

Gallunas—dviejų akty, keturių atidengimū. Iš kovų su žmogėdžiais. Loša 6 mot., 8 vyras, vaikai. 50c.

Sišukite, užsakykus su pinigais:—

"DIRVA" 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

"Skrom." P. Lipneviciaus išrausta gyduoli dar esant jam Lietuvoje.

NEPASIDUOKITE REUMATIZMUI!!!

Reumatizmas dabar, labiausiai žmogų iškrieta, kada yra nuolat mainosi. Bet nepasiduokite! Gyduolės "Skrom" yra pagyde daugelį žmonių, kuriems pinigų ir laiko sutampa. Sintai žmonių pasigelbėjo vartodami "Skrom". Jų pavardes ir adresus mes jums pristausime del persitikinimo. Jeigu jus sergats reumatizma, nepasiduokite. Rašykite pas mus, mes prisiguosime šių stebuklingų gyduolių. Nelauk ir neketek be reikalo. Ponekute "Skrom" 1 dol., su pristutimu \$1.25.

M. Paltauvičia,
14 Vernon St., Worcester, Mass.

A. Čechovas.

TEISME

M. apskrities mieste, tamsiuose valstybiniuose namuose, kur, pasikeičiant, posėdžiavimuose taryba, apygardos teismas, ukininkų, gerimo, karo ir daugelis kitų susirinkimų, vieną ukantą rudens dieną buvo svarstomos apygardos teismo bylos. Apie viršminėtuosius tamsiuosius namus vienas vietos administracijos išsireiškė: Čia ir justicija, čia ir policija, čia ir milicija — suvis institutas (mokslo įstaiga) prakilnių mergelių.

Bet, matomai, sulig priežodžio, kur septynios auklės, ten vaikas be akies, tie namai nustešina ir slėgia šviežią, ne valdininko žmogų savo pamirusia, kareiviniška išvaizda, apsilaidimu ir nebuvimu kokio-nors komforto, kaip iš lauko, taip ir viduj. Net gedriaušiomis, pavasario dienomis jis rodosi užklotas dulkių sluogsnu, šviesiomis, mėnuliui šviečiant, naktimis, kuomet medžiai ir paprastieji gyventojai nameliai, susilieję į vieną didelį šešėlį ir tykliai snaudžia, jis vienas kaip tai betiksliai ir ne vietoj slėgiančiu akmeniui riogso ties kukliu vaizdu, gadina bendrą harmoniją ir nemiega, tarsi negali atsikratyti nuo sunkių praeities atsiminimų, nedovanotų nuodėmių. Viduj viskas atrodo, kaip daržinė ir daro labai neįprastus išpučius. Keista buna rėgēt, kaip visi tie gražiai pasipuošusieji prokurorai, teismo nariai, bajorų vadai, keliantieji savo namuose skandalus del lengvo galvos nugaravimo arba taškelio ant grindų, čia pigiai susitaiko su dirbančiomis ventilacijomis, biaučių deginamųjų žvakžių kvapniais ir purvinomis, amžinai prakaituojančiomis sienomis.

Apygardos teismo posėdis prasidėjo dešimta valandą. Prie svarstymo prieita be delsimo, su žymiu skubumu. Bylos viena už kitos sumirgėjo ir pasibaigė greitai, kaip mišios be vargonų, taip, kad joks protas nebūtų galėjęs sau sustatyt tikslų, vaizdinę išpučių nuo visos tos maršgāngios, bėgančios, kaip paleistas vanduo, masės veidų, judesų, prakalbų, nelaimių, tiesos ir melo... Ligi dviejų valandų buvo daug nuveikta: dviem buvo priteistas areštas, vienam privilegiuotam atimta teisė ir nuvesta kalėjime uždaryti, vienas išteisintas, vieno byla sekančiam posėdžiui atidėta.

Lygiai antrą valandą teismo pirmininkas pareiškė apsvartytį bylą „ukininko Miko Karlamo, kaltinamo nužudydamas savo žmonos.“ Teismo sąstatas pasiliko tas pats, kurs buvo ir priešpaikūtinė byloje, tikta grynę vietą užėmė naujas asmuo — jaunas, be barzdos kandidatas teismo pareigoms eit, apsilikęs švarku šviesiais knypkais.

— Įveskite kaltinamąjį! — davė parodymą teismo pirmininkas. Bet kaltinamas, išanksto pasirengęs, jau ėjo prie savo suolo. Tantai buvo aukštas, petingas, kokių 55 metų sodietis, visiškai plikas, apatišku plaukuotu veidu ir didele rusva barzda. Paskui jį sekė mažiukas, liesas kareivėlis su šautuvu. Beveik prie pat suolo su sargybiniu įvyko mažas nesmagumas. Jis staiga paslydo ir išmetė iš rankų šautuvą, bet tuojaus gi jį bepuolant nutvėrė, prie to stipriai sudavė keliu į kulbė. Tarp publikos pasigirdo lengvi juokai. Iš skaudėjimo, ir, gal but, iš gėdos už savo nerangumą kareivis paraudavo, kaip vėžys.

Po paprasto kaltinamojo apklausimo, advokatų ginčų, liudininkų persaukimo ir priesaikos, prasidėjo kaltinamojo akto skaitymas. Siauros krutinės, išblyškuso veido sekretorius, drūčiai suliesėjęs savo muniudrą ir su pleisteriu ant žando, skaitė negarsiai, tirštu balsu, skubiai, kaip klapčiukas, nepaaukštinant ir nepažeminant balso, kaip ir bijodamas apunktinti savo krutinę; jam turavojo ventili-

cija, be paliovos birbianti už teismo stalo, ir abelai gaudavosi garsas, priduodas salės tyklai migdanti, narkotišką charakterį.

Pirmininkas, ne senas žmogus, be galo nukamuotu veidu ir arti matas, sėdėjo savo kedėje, nesijudinant ir laikant delną prie kaktos, lyg kad pridengiant akis nuo saulės. Birbiant ventilacijai, skaitant sekretoriui, jis apie kažką galvojo. Kuomet sekretorius truputį sustojo, idant pradėjęs iš naujo puslapio skaitytį, jis staiga sujudo ir apuoko akimis apžiūrėjo publiką, paskiau pasilenkė į ausį savo kaimyno — nario ir giliai atsidusęs paklausė:

— Jūs, ponas Motiejau, pas Demijoną atstojot?

— Taip, pas Demijoną, — atsakė narys, irgi sujudęs.

— Sekantį kartą, rasit ir aš pas jį sustosiu. Išvaizdinkite, pas Tipiką suvis negalima sustoti! Triukšmas, gvoltas per kiurą naktį! Stuksi, kosti, vaikai verkia... Negalima!

Prokuroro padėjėjas, diktas, stambus vyras, auksiniais akiniais ir gražia išlepinta barzda, sėdėjo nesijudinant, kaip stovylas, ir, žandą kumštini parėms, skaitė Bairono „Kainą.“ Jo akys buvo kupinos gėdos dūmėsio ir antakiai nuostabiai kildavo vis aukštin ir aukštin... Retkarčiais jis atsišlodavo kedėje, minutę beprasimiai žiūrėjo priešais save ir po tam vėlei išgilindavo į skaitymą. Gynėjas vedžiojo po stalą buku pašelio galu ir, galvą nulenkęs ant šono, svajojo... Jo jaunas veidas nereiškė nieko, apart nejudomo, šalto nuobodumo, kokis esti veiduose mokinių ir tarnaujančių žmonių, kurie dieną iš dienos priversti sėdēt vieną ir toj pačioj vietoj, regēt vis tuos pačius veidus, tas pačias sienas. Laukiamoji prakalba jį ne kiek nejudino. Na, ir kas tokio toji prakalba? Sulyg vyriausybės išakymo, pagal senai įvestą šablona (pavyzdį), jaučiant, kad jinai bespalvė ir nuobodi, be gašlumo ir ugnies jis ją išdėstysias prieš advokatus, o ten toliau — važiut per purvą ir po lietumi į stotį, iš ten į miestą, idant netrukus vėl gavus įsakymą važiut kur-nors į apskritį, skaityt naują prakalbą... nuobodu! ir dar kaip nuobodu.

Kaltinamasai pradėjoje nerovingai kosėdavo ir rankovę ir išblankdavo, bet netrukus tykla, bendras monotoniškumas (vienodumas) ir nuobodumas ir jam persidavė. Jis bukai-garbiai žiūrėjo į teisėjų muniudrus, ir nukamuotus advokatų veidus ir ramiai mirksėjo akimis. Teismo tvarka ir proceduras, kurių laikymas taip kamavo jo dvasia, kuomet jis sėdėjo kalėjime, dabar jį ramiausiu būdu paveikė. Jis čia sutiko suvis ne tai, ko galėjo tikėtis. Ties juomi karoj kaltinimas žmogūdydystėje, o tuo tarpu jis čia nesutiko nė žiaurių veidų, nė nerimstančių žvilgsnių, nė garsių sakinių apie kerštą, nė sąjasmo prie savo nepaprasto likimo; nė vienas iš teisiančių neapsistėjo ant ilgo, žingėdaujančio žvilgsnio... Apsiniakusieji, šarma aprauktai langai, sekretoriaus balsas, prokuroro poza — visa tai buvo persisunkę kanceliarišku neatbojimu ir alsavo šalčiu, tarsi žmogūdydus buvo sudaręs paprastą kanceliarijos nuosavybę, arba jį teisė ne gyvi žmonės, o kokia tai, Dievas žino kuomi užvesta mašinka... Nusrimines sodietis nesuprato, kad prie gyvenimo dramų ir tragedijų čia taip įprasta žiūrēt, kaip ligoninėje prie mirties, ir kad butent tame tai mašinų abejotinum ir slėpiasi visa baimė ir visa jo beviltiga padėtis. Rodosi, jeigu jis ramiai nesėdėtų, o pakiltų ir pradėtų maldaut, šaukt su ašaromis prie pasigailėjimo, karčiai gailėtis, kad ir numirtų iš nusiminimo ir — visa tai sudužtų į atbukintus dirksnius ir papratimą, kaip banga i akmenį. Kuomet sekretorius pabaigė, pirmininkas nežinia delko paglostė priešais save sta-

lą, ilgai merkė akis į kaltinamąjį ir paskiau jau paklausė, tingiai judinant liežuviu:

— Kaltinamasai, ar prisipažįstat save kaltu tame, kad vakare 9 dieną birželio jįs užmušėt savo žmoną?

— Visai ne, — atsakė kaltinamasai atsikeliant ir prilaukiant ant krutinės chalata.

Po to teismas skubiai pradėjo apklausiēt liudininkus. Buvo apklaustos dvi moteri, penki vyrai ir policijos viršinininko padėjėjas, pravedęs tardymą ir kvotė. Visi jie, pūrvais aptaškyti, keilonės nukamuoti, paniurę ir pavargę viena ir tą-pat parodė. Jie parodė, kad Karlamas su savo senute esą „gerai“ sugyvendavo, kaip ir visi: ją mušdavęs tikta tuomet, kuomet pasigerdavęs. 9 dieną birželio, kuomet leidosi saulutė, buvo atrasta priemenioj senutė su praskelta galva, šalia jos kraujo baloje gulėjo kirvis. Kuomet buvo pasirėjęs Ieškot Mikas, idant pranešt jam apie nelaimę, jo nebuvo nė grįčioj, nė gatvėj. Ieškota jo po visą bažnytikiemį ir po visas karčiamas ir stubeles, bet jo niekur nesurasita. Jis išnyko ir už dviejų dienų patsai atėjo į policiją, išblyškęs, apiplyšęs, visu kumu drebėdamas, kaip drugio krečiamas. Jį surišo ir į šaltąjį paskinomo.

— Kaltinamasai, — atsikreipė pirmininkas į Karlamą: — ar jįs negalėtumet teismui paaiškinti, kur jįs buvotė per tas dvi dienas po užmušimo?

— Vaikščiojau po lauką... Nevalgęs... negėręs...

— Kodel gi jįs slėpėtės, jeigu ne jįs užmušėt?

— Išsigandau... Bijojau, kad nepasmerkutų.

— Aha!... Gerai, sėskite!

Paskutinis iš eilės buvo apklaustas apskrities gydytojas, revidavojęs nabašninę senukę. Jis pranešė teismui visa, ką tik buvo atsiminęs iš savo revidavojimo protokolo ir ką buvo suspėjęs sugalvot, einant iš ryto į teismą. Pirmininkas kreipė akis į jį naują, žvilgančią juoda bespalvę ir nuobodi, be gašlumo ir ugnies jis ją išdėstysias prieš advokatus, o ten toliau — važiut per purvą ir po lietumi į stotį, iš ten į miestą, idant netrukus vėl gavus įsakymą važiut kur-nors į apskritį, skaityt naują prakalbą... nuobodu! ir dar kaip nuobodu.

Pirmininko užpakalyj pasigirdo atsargas batų girgždėjimas. Tantai prokuroro pagalbininkas priėjo prie stalo, idant kokią tai popierą paimit.

— Ponas Mykolai, — pasilenkė prokuroro pagalbininkas i pirmninko ausį: tasis Koreika visai netikusiai tardymą pravedęs. Tikras brolis neapklaustas, seniunas neapklaustas, iš aprašymu stubos nieko nesuprasia...

— Ką padaryt... ką padaryt — atsido pirmininkas, kedėje atsilošdamas. — Šienkartė... Nevykėlis!...

— Prie progos, — šnabždėjo prokuroro pagalbininkas: — atkreipkite savo domę — publikoj, pirmajam suole trečias po dešini... aktero fizionomija... Tantai vietos piniginis tuzas... Turi apie penkis šimtus tukstančių grynais pinigais.

— Taip? Matyt iš figuros... Ką, brolyti, ar ne metas pertrauka padaryt?

— Baigsim apklausimą, tai jau tuomet.

— Kaip žinote... Na? — pakėlė pirmininkas i gydytoją akis. — Tai jįs atrandate, kad mirtis buvusi momentalinė?

— Taip, deliai žymaus smage-ny užgavimo...

Kuomet daktaras pabaigė, pirmininkas pažvelgė i tarpą tarp prokuroro ir gynėjo ir pasiūlė: — Ar neturite ko paklaust?

Padėjėjas pakratė galvą; advokatas gi netikėtai sujudo ir, atsikosėdamas, paklausė: — Sakykite, p. daktare, pagal žaidžų dydį ar galima spręst apie dvasinę nusikaltėlio padėtį? Tai yra aš noriu paklaust, ar sužalojimo dydis duodas teisės manyt, kad kaltinamasai buvo efekto padėty?

Pirmininkas pakėlė savo mieguistas, vienodas akis i advokata. Prokuroras atitraukė akis

nuo „Kaino“ ir i pirmininką pažiūrėjo. Tikta pažūrėjo, bet nė šypsos, nė nusistebėjimo, nė nesuspriamimo — nieko nereiškė jų veidai.

— Rasit, — mikčiojo daktaras: — jeigu priimt domėn ieğą, su kokia... e-e-e... nusikaltėlis užduodavo smugį... Abelai... dovanokite, aš ne suvis jįs klausimą supratau...

Advokatas negavo atsakymo i savo klausimą, bet jame neįtaikė reikalo. Jam pačiam buvo aišku, kad tasai klausimas įstri-go jam i galvą ir nuo liežuvio nutruko tikta po įtekme tylos, nuobodumo ir birbėjimo ventiliacijos.

Atleidęs daktarą, teismas pradėjo apžvalgą esminių įvardymų. Pirmiausia buvo apžiūrėta serdėga, ant kurios rankovės juodavo tamsiai rainas kruvinas taškas. Apie šio taško kilimą paklaustasai Karlamas parodė:

— Prieš tris dienas ligi senukės mirčiai Pinkus savo kumelei kraują nuleido... Aš ten buvau, na, žinoma, padėjau, ir... ir sustepiau...

— Tačią, Pinkus tik-ka dabar parodė, kad jis nepamens, kad jįs butumet dalyvavę prie kraujū nuleidimo...

— Negali žinot.

— Sėskite!

Pradėjo apžiūrēt kirvį, kuriuo buvo užmušta senukė.

— Tantai ne mano kirvis, — pareiškė kaltinamasai.

— Tai keno-gi?

— Negaliu žinot... Aš kirvio neturėjau...

— Ukininkas nė vieną dieną negalįs be kirvio apsieit. Ir jįsų kaimynas, Jonas Tamošaitis, su kuriuo judu rengdavot roges, parodė, kad taiti butent tamstos kirvis...

— Negali žinot, o tikta aš, kaip prieš, Viešpatį Dievą (Karlamas ištiesė priešais save ranką ir išskėtė pirštais)... kaip prieš tikrąjį suvertoją. Ir to laiko nebebūčiau, kad aš bučiau turėjęs kirvį. Buvo pas mane toks pat, lig kad mažesnis, bet sutuns Petras pametė. Du metu prieš tai, kaip jis buvo pašauktas karinėm prievolei atlikt, nuvažiojau malkų parvežt, paužė su vaikineis ir pametė...

— Gerai, sėskite!

Tasai sisteminis nepasitikėjimas ir nenoras klausyt, matomai, suerzino ir užgavo Karlamą. Jis pradėjo mirktiēt akimis ir ant jo žandų raudoni taškai iškilė.

— Kaip prieš Viešpatį Dievą! tęsė jis, ištiesdamas kaklą. — Jeigu netikite, taiti malonėkite sunaust Petro paklaustyt. Petruk, kur kirvis? — staiga paklausė jis storu balsu, ryškiai pasisukęs i sargybini: — Kur?

Tantai buvo sunki valandė! Visi lig kad prisėdo, arba tapo žemesni... Visose galvose, kiek jį buvo teisme, žaibo greitumu sužibėjo viena ir ta pati baisioji negalima mintis, mintis apie galimą but nelemtą nuotikį, ir nė vienas žmogus neatsivožino ir neišdrįso pažvelgt i kareivio veidą. Kiekvienas norėjo savo minčiai netikėt ir manė, kad jis esą apsirikes.

— Kaltinamasai, su sargyba kalbēt neleidžiama... — pasiskubino pirmininkas atsakyt.

Niekas neregėjo sargybiniu veidu, ir baimė perlėkė per salę nematomai, kaip šyde. Teismo antstolis tykliai pakilo iš vietos ir galų pirštais, ranka balansuojant, išėjo iš salės. Už pusės minutės pasigirdo kurtys žingsniai ir garsai, kokie esti sargybiniams besikeliant.

Visi pakėlė galvas ir, stengdamos žiūrēt taip, lig kad nieko ir neatsitikt, tęsė savo darbą...

J. Naruševičius. Mokolai—1927.

“AMERIKOS LIETUVIO” KNYGYNE GAUNAMA IVAIRIŲ KNYGŲ.

A. Čechovas

VYRAS

J. kavalierijos pulkas, manevruojant, sustojo nakvot K. apskrities miestelyje. Tokis atsitikimas, kaip p.p. karininkų nakvanokite, aš ne suvis jįs klausimą supratau...

Advokatas negavo atsakymo i savo klausimą, bet jame neįtaikė reikalo. Jam pačiam buvo aišku, kad tasai klausimas įstri-go jam i galvą ir nuo liežuvio nutruko tikta po įtekme tylos, nuobodumo ir birbėjimo ventiliacijos.

Atleidęs daktarą, teismas pradėjo apžvalgą esminių įvardymų. Pirmiausia buvo apžiūrėta serdėga, ant kurios rankovės juodavo tamsiai rainas kruvinas taškas. Apie šio taško kilimą paklaustasai Karlamas parodė:

— Prieš tris dienas ligi senukės mirčiai Pinkus savo kumelei kraują nuleido... Aš ten buvau, na, žinoma, padėjau, ir... ir sustepiau...

— Tačią, Pinkus tik-ka dabar parodė, kad jis nepamens, kad jįs butumet dalyvavę prie kraujū nuleidimo...

— Negali žinot.

— Sėskite!

Pradėjo apžiūrēt kirvį, kuriuo buvo užmušta senukė.

— Tantai ne mano kirvis, — pareiškė kaltinamasai.

— Tai keno-gi?

— Negaliu žinot... Aš kirvio neturėjau...

— Ukininkas nė vieną dieną negalįs be kirvio apsieit. Ir jįsų kaimynas, Jonas Tamošaitis, su kuriuo judu rengdavot roges, parodė, kad taiti butent tamstos kirvis...

— Negali žinot, o tikta aš, kaip prieš, Viešpatį Dievą (Karlamas ištiesė priešais save ranką ir išskėtė pirštais)... kaip prieš tikrąjį suvertoją. Ir to laiko nebebūčiau, kad aš bučiau turėjęs kirvį. Buvo pas mane toks pat, lig kad mažesnis, bet sutuns Petras pametė. Du metu prieš tai, kaip jis buvo pašauktas karinėm prievolei atlikt, nuvažiojau malkų parvežt, paužė su vaikineis ir pametė...

— Gerai, sėskite!

Tasai sisteminis nepasitikėjimas ir nenoras klausyt, matomai, suerzino ir užgavo Karlamą. Jis pradėjo mirktiēt akimis ir ant jo žandų raudoni taškai iškilė.

— Kaip prieš Viešpatį Dievą! tęsė jis, ištiesdamas kaklą. — Jeigu netikite, taiti malonėkite sunaust Petro paklaustyt. Petruk, kur kirvis? — staiga paklausė jis storu balsu, ryškiai pasisukęs i sargybini: — Kur?

Tantai buvo sunki valandė! Visi lig kad prisėdo, arba tapo žemesni... Visose galvose, kiek jį buvo teisme, žaibo greitumu sužibėjo viena ir ta pati baisioji negalima mintis, mintis apie galimą but nelemtą nuotikį, ir nė vienas žmogus neatsivožino ir neišdrįso pažvelgt i kareivio veidą. Kiekvienas norėjo savo minčiai netikėt ir manė, kad jis esą apsirikes.

— Kaltinamasai, su sargyba kalbēt neleidžiama... — pasiskubino pirmininkas atsakyt.

Niekas neregėjo sargybiniu veidu, ir baimė perlėkė per salę nematomai, kaip šyde. Teismo antstolis tykliai pakilo iš vietos ir galų pirštais, ranka balansuojant, išėjo iš salės. Už pusės minutės pasigirdo kurtys žingsniai ir garsai, kokie esti sargybiniams besikeliant.

Visi pakėlė galvas ir, stengdamos žiūrēt taip, lig kad nieko ir neatsitikt, tęsė savo darbą...

J. Naruševičius. Mokolai—1927.

ANDRESON AND PATTERSON

Urminiai par davėjai Mozie, Coca-Cola, Welch's Grape Juice, Hire's Root Beer, Cherry Smash, Išdirbėjai ir par davėjai saldinių, saldumynų, gražių skrynėlių, vaisių, sirupų ir orangeade.

GARŠŲS CROWN QUALITY LEMON

21 Bridge St., Worcester, Mass. Tel. Park 5208 ir 5204

jo i akcynniką. Jinai pakilo ir pasitraukė su vyru į šalį. — Ką tu čia prasimanei? — pradėjo jinai burzgēt. — Kodel aš turiu eit namo? Jog dar nėra nė vienuoliktos valandos!

— Aš reikalauju, ir užbaigtas kriukis! Malonėk keliaut — ir bus viskas baigta.

— Paliuk pasakojęs kvailystes! Keliuk pats, jeigu nori. Akcynnikas išvydo, kaip pasigėrėjimo išraiška iš lėto slinko nuo jo žmonos veido, kaip jai buvo gėda, ir kaip jinai kentėjusi — ir jam lyg kad lengviau dvasioje pasidare.

— Kodel aš tau dabar pasidariau reikalinga? — paklausė žmona.

— Tu man nereikalinga, bet aš noriu, idant tu namie sėdėtumei. Noriu ir taip turi but.

Ona ir klausyt nenorėjo, paskiau pradėjo maldaut, idant vyras leistų jai dar nors pusvalandį pasiliket; paskiau, pati nežinia delko, atsisprās, pasidėdėjo — ir visa tai pašnabzdoms, šypojuant, idant publika nepamanytų, kad jinai turinti nesuspriamimą su vyru. Jinai pradėjo įtikrinėti, kad dar nelgai pasilikianti, tikta dešimt minučių, tikta penkias minutes; bet akcynnikas buvo atkakliai nusistatęs ant savo pastaty.

— Kaip nori, pasilik! Tikta aš skandalą padarysiau.

Ir, dabar besikalbant su vyru, Ona nuleipo, suliesėjo ir nuseno. Išblyškusi, sukandusi lūpas ir ką-tik neverkiant, jinai nuėjo į prieškambarį ir pradėjo rengtis...

— Kur-gi jįs? — stebėjosi K. ponios. — Ponitūt, kur-gi jįs taip skubinate, širdėle?

— Galva susopėjo, — kalbėjo už žmoną akcynnikas.

Išėjė iš klubo, vyras su žmona ligi pat namų keliavo tylėdamu. Akcynnikas ėjo žmonos užpakalyj ir, žiurint i jos susilenkusi, vargo prislėgtą ir nužemintą figurą, prisiminė malonumą, kurį jįs taip klube suerzino, ir nujuautimas, kad malonumo jau nesama, pripildė jo dvasiā užkariautojo jausmu. Jis buvo smagus ir patenkintas, ir pirmuoju laiku jam kaž-ko truko ir norėjos sugrįžt i klubą ir padaryt taip, idant visiems pasidaryt nuobodu ir kartu, ir idant visi pajustų, kaip menkas, niekingas tasai gyvenimas, kuomet eini patamsėje per gatvę ir girdi, kaip pliuškoja po kojomis purvynas, ir kuomet žinai, kad ryttoj iš ryto pabusi — ir vėlei nieko, apart degtinės ir apárt kortų! Še tau ir gyvenimas! O, kaip taiti žiauru!

O Ona led-ne-led koją už kojios bepalvilkdavo... Jinai dar vis buvo po įtekme šokių, muzikos, pasikalbėjimų, blizgėjimo, triukšmo; jinai keliavo ir pati savęs klausdavo: už ką ją Viešpats Dievas taip nubaudė? Jai buvo kartu, užgaulinga ir tvanku nuo neapykantos, su kuria jinai klausydavo sunkių vyro žingsnių. Jinai tylėjo ir stengėsi sugalvot kokį-nors blogiausį, karčiausį ir nuodingiausį žodį, idant paleist jį vyru, ir tuo pat laiku pajuto, kad jos akcynniko jokiais žodžiais nesuapykinsi. Kas jam žodžiai? Blogesnės padėties ir pikčiausios priešas negalėtų sugalvot.

O tuo tarpu muzika skambėjo, ir patamsė buvo kupina labai įdomių, kaitinančių garsų.

J. Naruševičius. Mokolai—1927.

PASISKAITYKIT, KAD ŽINOTUMET

(Foreign Language Information Service)

DRABUŽIŲ PRAMONĖ

Kad nors Suv. Valstijų gatavai padarytų drabužių pramonė prasidėjo prieš 96 metus, sunku spręst keno pradėta. Tradicija sako, kad industrija pradėta New Bedforde, Massachusetts valstijoje, kuomet jureiviai, vykstanti bangžuvaut, apsi...

Šios šalies ankstyvose dienose žmonės gamindavo drabužius namie. Kuomet Alexander Hamilton, 1791 m. pagamino savo "Išdirbysčių raportą," jis pranešė, kad namie gamino beveik dvi trečdalis drabužių. Moterys samdydavo siuvėją sykį arba du sykius į metus. Tos siuvėjos viską apsiudavo. Tom dienom žmonėms gyvenant ant ukų jiems buvo labai sunku vykt į miestus kaip žmonės šiandien daro, ir todėl namie viskas buvo gaminama.

Miestų ponios mėgdavo kuopuikniausiai apsiųngt ir todėl parsitraukdavo savo drabužius iš Europos. Prieš 1776 metus Londonas vedė madas, bet po 1776 m. Paryžius buvo madų centras. Siuvėjos vieton gražių suknių, parsitraukdavo vėliausoms madoms aprėdytas lėles iš Francijos. Ponia pasirinkdavo savo madas nuo lėlių. Per trisdešimt metų siuvėjos parsitraukdavo tas lėles iš Francijos. Toms dienoms mados buvo labai brangios ir puikios.

Kad nors 1831 m. kriaučiai laikė gatavai padarytus drabužius, industrija tik po 1846 m. žymiai išsivystė, kuomet siuvamos mašinos išrastos. Prieš išradimą siuvamų mašinų darbas būdavo išdalintas siuvėjams įvairiose dalyse, ir kadangi jų darbas buvo nelygus, tuos drabužius negalėjo parduot turtingiems žmonėms. 1849 m. New York'o išdirbėjai įvedė siuvamas mašinas savo šapose. Pirmieji moterų drabužiai buvo išlaukiniai drabužiai, nes nereikėjo juos taip gerai pritaikint. Moteris drabužius pradėjo gaminti tik devyniais metais vėliau vyrų.

Pirmi gatavai padaryti drabužiai buvo nelygūs ir gaminti siauriu jureiviams ir negrams, kurie dirbo pietų laukuose. John T. Martin, kuris pradėjo šiandien garsią Rogers Peet and Co. firmą, New Yorke, gamino tuos drabužius negrams. 1845 m. Brooks Bros., pradėjo pardavinėt drabužius jureiviams New Yorke. Kita iš pirmųjų drabužių firmų buvo Browning, King & Co., taipgi New Yorke. Laikė Civilės Karės šitos firmos nespėjo išpildyti visus orde-

rius. Jos vartojo siuvas mašinas. Bet iš pradžių ir mašinų siuvas nebuvo pasiekmingas, nes diegsniai tankiai truko. Bet su sunėrimu diegsnių ta bėda jau užbaigta.

Kitas pagerinimas buvo materijos kirpime. Naujas peilis, vartojamas kaip piuklas, užėmė vietą senovišku žirkliu. Tas peilis ant syk piovė 18 storumų. 1870 m. kirpimas dar toliau pagerintas su Fenno and Worth mašina, kuri turėjo greitai sukantį cirkuliarišką ratelį. Šita mašina kirpo net 24 storumus materijos ant syk ir teisingiau ir greičiau kirpo.

Vartojant tuos visus išradimus išdirbėjai šiandien gali gaminti net šimtus kostiumų į tiek laiko kiek pirmiau ėmė pasiūt tik vieną. Vienas įrankis per visus metus nepersimainė, tai kriaučių preso, nes niekas negalėjo pagerinti jos formą, kad nors elektrika ir gazas šiandien įkaitina. Bet paprastam prosinimui garo prosinama mašina plačiai vartojama.

Industrija žymiai išsivystė. 1860 m., 6,000 darbininkų produkavo net už \$7,000,000. moteriškų drabužių. 1900 m. 84,000 darbininkų produkavo net už \$160,000,000. Tuo pačiu laiku vertė vyrų gatavai pagamintų drabužių žymiai persimainė. Senoviskose dienose vienas vyras pasiudavo visą kostiumą, kuomet šiandien prie vieno kostiumo prisideda piešėjai, kirpėjai ir daugelis siuviku, visi užbaigia tik vieną dalį kostiumo.

Kad nors šitos industrijos darbo aplinkybės buvo labai blogos ir alos žemos, bet šiandien tas viskas pagerinta su įvedimu darbo unijų. Amalgamated Clothing Workers of America turi 37 skyrius su 125,000 narių. Moterų Garment Workers' Union organizuota 1900 m. turi 87 skyrius ir 100,000 narių. Pereitais metais drabužių išdirbėjai susiorganizavo, pradėdant Clothing Manufacturers' Association of New York. Turi 31 narių ir visi nariai gamino vyrų drabužius. New Yorkas yra šios industrijos centras. Trisdešimtis penktas nuosimtis visų vyrų drabužių Suv. Valstijose pagaminta New Yorke. Chicago antroj vietoj, Rochester ketvirtoj gamindama 5 nuosimtis.

New Yorkas pagamino net už \$760,000,000 moteriškų drabužių 1924 m.

1923 m. audimo fabrikai verti \$5,500,000,000.

NAIKINK MUSES

Vasaros laike mūsų visur pilna. Žiemos metu jos pasislepia sklepų kampuose, bet su šiltu oru visur vėl pasirodo.

Musės deda savo kiaušinius visur. Ypatingai kur yra gestančių daiktų. Musės kiaušiniukai pavirsta į mažus baltus perus, kurie mai-

tinas visokiais purvais. Už penkių dienų, perai sulenda į žemę, pavirsta į mažas baltas "pupes." Už kitų trijų ar keturių dienų, pasaulis jau atsiranda burelis naujų musių kurios išlindusios iš žemės, pradeda savo pragaištingą darbą.

Kokie yra tų mūsų prasižengimai? Žmogžudystė, -kartais. Jos nuo visokių gendančių ir puvančių daiktų lipa tiesog ant tavo stalo, nusišluostopurvais apdengtas kojas į pieną ar maistą. Labai mėgsta žaist ant cukraus indo arba ant lėkštės. Ištyrinėja viską, kas tik randasi ant tavo stalo. Tuoj kimba prie tavo kudiuko, gal apsištojan ant jo gražiai raudonų lupelių arba akučių. Musių kojose netik neša purvus, bet ir visokius gemalus. Tuos maloniai palieka ant tavo maisto arba ant kudiuko veidelio.

Baidyk muses nuo kudiuko ir nuo ligonio. Saugok, kad joks gendantis ir puvantis daiktas nesirastų apie namus. Apdangstytk visus valgomus daiktus. Visokias išimatas laikyk po uždangalu. Aptaisytk duris ir langus sietais, ypač valgomame kambary ir virtuvėje.

ANGLŲ KALBOJ "POSTER" KONTESTAS.

National Society of the Colonial Dames of America siulo tris dovanas. Pirmą iš \$300, antrą iš \$150 ir trečią iš \$50.—del piešinių, kurie tinkamiausiai ragins angliškai kalbančius mokintis anglų kalbą. Piešiniai visiems turi būti aiškūs—angliškai kalbantems ir nekaltantems. Motinai, piešinyje gali patasti, kaip ji geriaut ali suprasti savo mokyklas lančančių vaikų problemas, ir su jais pasidalinti Amerikos istorija; tėvui, kaip jis gali geriaus suprasti Amerikos idealus, politiskus problemas, sportą arba kitus Amerikos mokyklas lančančių vaikų problemas.

Kiekvienas piešininkas gali prisiusti kiek tik nori piešinių. Tik reikalaujama, kad būtų prisiusti su "entry" (įėjimo) blanką, kurią galima gauti iš Poster Secretary of the Society, 120 Bellevue Place, Chicago, Ill. Kontestas visiems atdaras. Jeigu sprendžiu nuomonei, pasiusti piešiniai neperstato tinkamą tikslą tai draugystė gali sulaukyti dovanas.

Piešiniai turi užimti vieną popieros arkušą iš 24 X 36 colių. Nereik vartoti daugiaus kaip keturias pamatinias spalvas, kad būtų galima re-produkuoti keturius arba mažiaus spaudinimū.

Po paveikslu patartina padėti vardą "The National Society of the Colonial Dames of America" mažose raidėse, ir artisto parašą. Kur galima patartina vartot žodžius "The Gates of Opportunity" arba "Through the Gates of Opportunity". Kontestas prasideda spalio, 1, 1927, ir tęsis ik sausio 15, 1928. Piešininkai turi užmokėti pačto arba ekspreso išlaidas, reikia siuntėjo vardą ir adresą pažymėt ant piešinio užpakaliu.

Visi pasekmingi piešiniai pasilieka Draugystės nuo-

savybė. Kitos iliustracijos bus sugražintos ant pareikalavimo. Artistai turės užmokėti už sugražinimą paveikslu.

SVIESIOS VIRTUVES

Kuomet reikia atnaujinti virtuvės sienas ir lūbas, šeiminkė tur atsimiti kad nuo spalvos kambaris pasieliks šviesus arba tamsus. Tamsios spalvos aptamsina kambarį ir šviesios spalvos apšviesina. Kadangi virtuvėj šviesa būtina reikalinga yra svarbu vartoti šviesias spalvas. Renkant popierą ar parvą patartina pasirinkti šviesiai geltoną, pilką arba šviesiai žalią. Luboms galima vartot truputį tamsesnią spalvą.

Kartais, permaining šviesą, suteikia daugiau šviesos. Vidurinis žiburis labai geras jeigu virtuvė yra maža, nedidelė ir kur lubos augštos. Kur lubos žemos šviesa nuo vidurinio žiburio bus užpakali darbininko, kas labai bloga dirbant. Tokiame atsitikime ne patartina įvesti sieninį žiburį. Šiandien su visokiais elektriskais ir gazo pagerinimais yra labai lengva įvesti visokias šviesas. Bet nereikia vartot gazą arba kerosiną arti lubų.

Kadangi gera šviesa labai pigi, galima užtektinai jos gauti pagražinti ir pašviesinti virtuvę ir šeiminkės akys taip greit nepavargės.

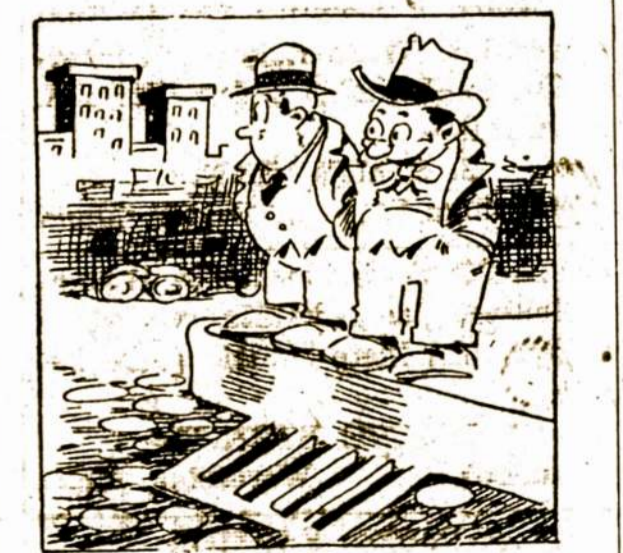
JUOKAI

—Jonai, pasakyk tu man, kokie naudingiausi žmonės ant žemės?

- Gerai aš tau pasakysiu: 1) Miesto burmistras: jisai visų gerove rūpinasi. 2) Advokatas: jisai už visus kalba. 3) Kunigas: jisai už visus meldžiasi. 4) Kareivis: jisai už visus kariauja. 5) Ukiniukas: jisai už visus dirba ir mokesčius sumoka.

—Kad tu toks gudrus, tai pasakyk, kada patogiausias laikas obuolius nuo medžių skinti? Mokinis.—Kai savininko šuo pririštas, o sodininkas miega.

Didvyriškumas

—Tamsta pasielgei, kaip tikras didvyris—išgelbėjai skęstantį žmogų. O gal jis tamstos giminė?

—Daugiau negu giminė—tai mano skoliminkas.

KAS SKAITO AMERIKOS LIETUVIŲ TAS VISKA

Amerikos Liet. Knygyno Katalogas

Pigiausis, naudingiausias ir garbingiausias papratimas žmogui, tai yra skaitymas naudingų knygų. Pasiulome jums pasirinkti iš mūsų knygyno, pasipirkti sau arba savo giminaiciams pasiųst į Lietuvą. Šitos knygos beveik visos yra mūsų spaudos, tad mes visada jums galim greitai pasiųst.

Table with columns: No., Kaina., and list of books with prices. Includes titles like 'Ben-Hur', 'Dvi projekcijos apie ukininkystę', 'Elementoriai su poteriais ir vaikų skaičiavimais', etc.

"Amerikos Lietuvis," 14 VERNON ST., WORCESTER, MASS.

LIETUVOS KARIUMENĖ

Nauja, žingeidi knyga — Lietuvių kariuomenės pilna istorija, parašyta Majoro P. Rusecko. Telpa daug įdomių paveikslų iš kariuomenės gyvenimo ir darbuotės.

Prie aprašymo, TELPA SPECIALIS PRIEDAS — PAVEIKSLAI LIETUVIŲ KAREIVIŲ — Amerikos Lietuvis skaitytų, dalyvavusių Didžiajame Kare, Sup. Valstijų kariuomenėj.

Knygos kaina tik 40 centų. Gaunama tik iš

“AMERIKOS LIETUVIS” ADM.
14 VERNON ST., WORCESTER, MASS.

Pirmas Lietuviškas Graborius

Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taipgi persamdo automobilus Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiomis partijoms. Kreipkitės šiuo adresu:

MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST.
Telephone Park 4156

Tel. Park 2470
Res. Cedar 10045—J.

BEN. MENDELSON,
Advokatas
Ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėj. Atlieku visus legaliskus darbus kaip Amerikoje, taip ir Europoj.

WORCESTERIO
PENKIŲ CENTŲ
BANKA,
316 Main Street

Idėjimai aino ant intereso pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio.
BANKOS VALANDOS:
Kasdien nuo 9 ryte iki 3 popiet.
Subatomis nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.
Subatos vakarais vien tik del pinigų idėjimo, nuo 6 iki 8 val. vakaro.

Pranas J. Bublys-Bobblis
LIETUVIS ADVOKATAS
638 Slater Bldg.
Tel. Park 2939

PRATT ANGLIŲ KOMPANIJA
“ISRIŠA DEGANTI KLAUSIMA.”
Old Company's Lehigh, King Philip Bituminous
95 Pleasant St.
PARK 40
Worcester, Mass.

Jūsų pinigai bus apsaugoti čionai.
Idelių \$30,900.000.
People's Savings Bank
Draugiško patarnavimo banka.
Main St., prieš City Hall

RIALTO TEATRAS

MILLBURY STREET
Gražūs, įdomūs paveikslai. Programos mainomas kasdien. Populiarisks kainos.

Trečiadieny — “Red Signals” su Wallace MacDonald, Eva Novak ir Earle Williams. “Fortune Hunters” su Kenneth McDonald ir Clara Horton.
Ketvirtadieny — “Birds of Prey” su Hugh Allen, Sydney Bracey ir Priscilla Dean. “Fortune Hunters.”

Penktadieny — “Man Bait” su Marie Prevost, Kenneth Thomson ir Douglas Fairbanks Jr. “Blake of Scotland Yard” su Hayden Stevenson.

Seštadieny — “Rookies” su Karl Dane, George K. Arthur. “Blake of Scotland Yard.”

Rodoma komedijos ir paveikslai iš pasaulio įvykių.

Ofiso tel.: Park 3491
Namų tel.: Cedar 2863-W.
ADVOKATAS Ignas J. Barkus
725 Slater Building
Worcester, Mass.
Lietuvos ir Amerikos registruotas notaras. Vėdu civiliškas ir kriminališkas bylas visuose teismuose. Darau visokius legaliskus dokumentus.

Kas prisigys \$3.00, tas apturės sekancias knygas:

Namelis pustelninko, 170 pusl. 75c.
Ta pati knyga audio apd. \$1.00
Puiki istorija apie dukterį karivio Filypo. Labai gražūs skaitymai 40c.
Rankvedis laiszkams rašyt. 25c.
Laisvė ir kitos gražios istorijos 15c.
Eustakijus labai graži apysaka 25c.
Trys pasakas apie žydus... 15c.
Istorija apie Amžina Žydą... 10c.
Žmogžudystė truckyje ir dar 2 pasakas 25c.
Teisingiausias kabalas su atsvejinimais 25c.
Mažasis kabalas su pagelba kazry 10c.
Išguldiytojas Sappnų 40c.
Pelenu Jurgutis, tikras atstikimas 75c.
Naujos Mikaldos karalienės pranasystės, pranasuotos 500 metų prieš Kristaus gimimą; ir taip viskas jos atspėta, kaip šiandien dedasi. Labai užimantis skaitymai... 25c.
Viso kaimojo šios knygos... \$5.10
Gausite tik už... \$3.00
Norintieji apturēt tiek daug knygų ir už tiek mažai pinigų, kreipkitės sekanciu antrašu:
T. P. KRIZANASKAS,
210 E. Centre St. Shenandoah, Pa.

Vietos Žinios

Ruošia vaikus mokyklai. Apie 3000 Worcesterio vaikų pradės lankyti mokyklas šimet. Prisi laikant įstatymų, visi turės but čiepijami, todel Sveikatos Departmentas paskyrė vietas ir dienas, kuomet vaikai bus čiepijami dovanai. Vaikus čiepiys šiose mokyklose — rugp. 23 — Bloomingdale Rd., Adams Sq., Belmont St., ir Sacred Heart Academy, Gage St. Rugp. 24 — Lamartine St. Building No. 2, Andover St., Indian Hill, Cambridge St., Rugp. 25 — Grafton St.—Bldg. No. 2, Midland St., Oxford St., Providence St. Bldg. No. 2, Dix St. Rugp. 26 — Millbury St. Bldg. No. 1, North Woodland St., Ward St., Gates Lane. Doktorai ir slaugės bus vietose nuo 9 val. ryto.

Lietuvių Ukėsu Pašelpinio. Klubo ekstra susirinkimas namo statymo reikale, įvyks rugp. 26, 7:30 val. vakare, Lietuvių Sveitinėje, 29 Endicott St. Kiekvienam nariui svarbu atsilankyti. Už nepribūvimą į susirinkimą, reikės mokėt pabauda.
Rašt. A. J. Gotautas.

Daugiau garbės Osipavičaitėi. Plaukikė Albina Osipavičaitė laimėjo penktą pergale šią vasarą, pralenkdama visas savo oponentes 100 jardų kurse Rangeley ežere, Maine valstijoje. Ji dabar turi visų N. Anglijos moterų čempionatų titulus plaukime.

Nusinudino. Antanas Krušas 43 metų amžiaus barzdaskutis, susibaręs su vienu savo šeimynos nariu penktadieny, išgėrė 4 uncijas nuodu ir palindo po verandą prie namų. Jo žmona, išgirdusi jį dejuojant ten, pašaukė policiją. Trys vyrai vos galėjo jį ištraukti iš po verandos. Nuvežtas į Miesto Ligoninę, buvo manoma, kad pasveiktų, bet jis mirė šeštadienio vakare. Prie nuodu veikmės prisidėjo smaržūs alkoholis. Krušas paliko pačią, sunėrė brojį. Jis gyveno num. 572 Millbury St.

Parsiduoda

Nuskendo R. I. valstijoje. Pranas Baguskas, nuskendo sekmdienį besimaudydamas, pajūry prie Narragansett Pier, R. I. valstijoje. Su juo buvo Kristina Leonaitė, Konstancija Kaledutė ir Jonas Motiejaitis, visi iš Worcesterio. Besimaudyti merginoms pradėjo skęsti. Motiejaitis išnešė vieną į krastą, ir kiti trys vaikinai išgelbėjo antrą merginą.
31 Providence St. Cedar 3399 J.

PARSIDUODA trijų tenementų po 4 kambarius namas, su garų, elektra, maudynėmis ir šaltvės įtaisymais. Kaina prieinama, slygkos geros.
V. LUČINSKAS
26 Derby St., Tel. Cedar 9303 W.

PARSIDUODA FARMOS. 3 akrų žemės, staba 7 kambarių, banė getu-riams, arkliams; 2 karvės, vištininkas, 1 arklys, viena kiaulė, apie 200 vištų, žemė visa dirbama, labai gražus sodas visokių vaisinių medžių, visokie įrankiai, padjam miestelyje, visą pieną ir daržoves galima ant vietos parduoti ir darbas čia visada galima gauti prie didelio viešklio. Greitai turiu viską parduoti ir važiuoti į Tėviškę—Lietuvon. Norinti geros vietos, kreipkitės pas—
WALTER KILINGS,
East Douglas Center, Mass.

PARSIDUODA dvių šeimynų namas, po 6 kambarius akras ir pusė žemės su sodu, prie Church St., Cherry Valley, Worcester, Mass. Kas norėtų pirkti, yra gera progą, nes pigiai parsiduoda. Kreipkitės pas—
JUOŽA GIULI
Church St., Cherry Valley, Mass.

PARSIDUODA naujas vienos šeimynos namas, 5 kambariai, maudynė, šiluma, elektra, kieto medžio grindys. Num. 4 Danvers St., iš Sunderland Rd., Worcester. Del informacijų, telefonukit Cedar 3745 J.K. ar rašykite—
J. E. McMAHAN,
75 Cambridge St., Boston, Mass.

PARSIDUODA 5 tenementų namas su elektra, garų, karštu vandeniu, skalbūnėmis, kieto medžio grindimis ir tt.
5 LOUISE STREET,
(ant antro)
Worcester, Mass.

FARMOS—FARMOS
Dabar gali matyt kas kur auga — kokia žemė. 640 akrų ukė, 400 akrų girios, 33 karvės, 4 arkliai, 10 kiaulių, traktorius, mašinos, apšėti laukai, muros namas, didelė banė, kaina \$15000.
333 akrų ukė, muros namas, didelės banės, pačiam mieste, 37 karvės, 30 avių, 27 kiaulės, 5 arkliai, 200 vištų, 30 karų sodas, apšėti laukai, kaina \$15,500.
40 akrų ukė, nauji budinkai, 4 karvės, 2 arkliai, 2 kiaulės, 100 vištų, mašinos, apšėti laukai \$2600.
80 akrų ukė, geri budinkai, 10 karvių, 5 arkliai, 10 kiaulių, apšėti laukai, mašinos. Viskas—\$4,500.
Visos ant lengvo išmokėjimo.
P. P. ANDREKUS,
BOX 107 PENTWATER, MICH.
(33—34)

PARSIDUODA 18 kambarių trijų familijų staba tik-ka pabudavota prie 165—167 Perry ave. Yra visi moderniški įtaisymai ir taipgi stovi gražioje vietoje. Galima pamatyti bile kada. Kreipkitės pas—
T. F. MURPHY,
125 Perry ave., Worcester, Mass.
Tel. Maple 3038-W.

PARSIDUODA keturių kambarių namukas katik pastatytas ant loto 90 pėdų pločio ir 105 pėdų ilgio, skle- pas iškastas ir kitai stubai statyt ant 14 Balle St. Labai puiki vieta žmogui gyventi; lauko ir daugiau galima dasipirkti. Parsiduoda labai pigiai su gerom išlygom. Kreipkitės pas—
ANTANA DIRVELI,
14 Balle St., Worcester, Mass.

Sumišime, nepatėmyta, kad Baguskas dingo. Policijai pranešta, pradėta ieškot. Už trumpo laiko, atrado Bagusko lavoną vandenį 35 pėdos nuo pakraščio. Baguskas buvo gerai žinomas Worcesteri, dalyvavo draugijų veikime.

Dainų diena. Aušrelės choras rengias į antrą metinę Dainų Dieną, kuri įvyks sekmdienį, rugpičio 21 d., Linden Park, Union City, Conn. Diena rengiama bendromis New Britaino L. N. Varpo D-jos ir L.D.D.D Aušrelės Draugijos spėkomis. Iš Worcesterio išeis du busai. Daug automobilių taipgi važiuos. Diena bus begalo įdomi, nes abiejų draugijų chorai dainuos, ir yra paruoštas įvairus programas. Visi Worcesterio lietuviai kviečiami dalyvaut šioj Dainų Dienoj.
L.N.Varpo ir Aušrelės D-jos.

Suvažinėjo vaikų. Trokas suvažinėjo ir veik ant vietos užmuše Edvardą Tauperį, 9 metų amžiaus. Pereitą pirmadienį Edvardas bėgo pažiūrēt ugniagesių vežimų, ir heišaiškinamu būdu papuolė po paskutiniais raitais pravažiuojančio troko. Nuvežtas į ligoninę vaikutis mirė už kelių valandų.
M. J. LUČINSKAS

Mirė lietuviai. Antanas Šapankas 50 metų amžiaus, mirė staiga penktadienio vakare, savo namuose 938 Grafton St., į kuriojus buvo tik-ka įsikraustęs. Palaidotas pirmadieny su bažnytinėmis apeigomis. Paliko žmona ir tris sunus.

Pranciška Lučinskė mirė penktadieny Miesto Ligoninėj, po nepasekmingai operacijai. Paliko vyrą ir dvi dukteri dideliame nuoliniudime. Laidotuvs atsi- buvo antradienį su bažnytinėmis apeigomis.

Aleksas Užvaldas mirė sekmdienį Belmont Ligoninėj. Palaidotas trečiadienį Notre Dame kapuose.

Nori divorso. Feliksas Dudsonis prašo teismo suteikt jam divoršą nuo jo žmonos Onos Dudenės, kuri dabar gyvena Lietuvoj. Jie apsidėdė Walthame geg. 1, 1920. 1921 metais abu nuvažiojo į Lietuvą. Dudsonis sugrįžo į Amerika 1923 metais. Jo advokatu yra B. Mendelsohn, 930 Slater Bldg.

Mokykla kurtiems vaikams. Pradedant naują mokyklų terminą, Elizabeth St. mokykloje bus įsteigta specialė klasa mokinti kurčius vaikus. Patyrusį mokytoją prižiūrės ir mokinios vaikus. Tai bus viena naujienybė įvesta į viešas mokyklas. Mokyklų departamentas skubinas prirengt mokyklas tukstantiems vaikučiams, kurie grįžti prie mokslo sekantį mėnesį.

Užsiskykite vietas. Jau nebeliko, nė mėnesio laiko iki “Amerikos Lietuvis” pikniko, kuris įvyks rugšjo 11, Glastonbury, Conn. Kaip paprastai, iš Worcesterio važiuos busai. Patar- tina užsiregistruot iš anksto, kad vieta buse būtų užtikrinta.

Bostono Liet. Vaizbos Buto metinis išvažiavimas ir piknikas, įvyks rugs. 4, Vose's Pavilion, Maynard, Mass. Worcesteriečiai kviečiami; nuvažiuot neperitoli. Bus visokių įdomybių.

Vėl klaidos pataisymas. Per- eitam numerij buvo atšaukta, kad J. Martušis neatėmė iš Bankos savo krikšto sunaus Statutuko pinigų, bet taip dar laiko ant jo vardo 50 dolerij. Šią savaitę pasirodė, kad vaiko motina p. Statuotienė taipgi turi knygučių nuo tų pačių pinigų po numeriu 216393. Taip pasirodo, kad ir krikštų tėvas turi knygu- tē ir vaiko motina turi knygu- tēt ant tų pačių pinigų. Na, tai “Amerikos Lietuvis” ir užbaigė visą reikalą. Paskol pinigai yra vaiko vardu padėti, tai reikia tilėtis, kad krikštų tėvas tuos pinigus ir laikys vaikai paskol jis neužaus.

PAJIESKOJIMAI

PAIESKAU pusbrolio Teofiliaus Vaikšnoro, paeinančio iš Apilnyų kaimo, Leipaigijio valsčiaus, Seinu apskr. Kaš žino, kur jis randas, malonės man pranešt. Busiu dėkin- gas.
A. VAŠKEVIČIUS
797 Bank St., Waterbury, Conn.

PAIESKAU draugo Juozapo Dziekunsko, seniau gyvenusio Milwau- kee, Wis. Meldžiu atsišaukti, mes turim svarbų reikalą.
JURGIS VALIUNAS,
26 Water St., Easthampton, Mass.

PAIESKO Kazimieras Balnius savo brolio Petro Balniaus. Jis pats ar apie jį žinant labai gražiai meldžiu atsišaukti.
CHAS. BALNIUS, R.F.D.
Warehousepoint, Conn.

PAIESKO Kazimieras Balnius savo brolio Petro Balniaus. Jis pats ar apie jį žinant labai gražiai meldžiu atsišaukti.
LEONAS ZALIMAS, (30)
2 Livermore St., Tel. Cedar 2559-J.

GERA VIETA BUCERNELI. Vietoje lietuviams apgyventojė, 47 Mendon St. Randa pigi. Kreipkitės pas—

M. PAULIUKONIS,
47 Mendon St., Worcester, Mass.

JUOZAS RISELIS, tulas laikas atgal paieškojė žmonos Barboros Riselienės ir supaus Pauliaus. Ji dabar atsišaukia ir prašo jo rašyt jai se- kamų antrašu—
BARBORA RISELIENE,
Viekšniai, Mažeikių apskrėčio,
LITHUANIA

ANT RANDOS.

ANT RANDOS 7 kambarių tenemen- tas, moderniški įtaisytas, su garo šiluma. Antros lubos.
49 PROVIDENCE ST.
Telefonukit Cedar 7452 M.

ANT RANDOS geros stubos po 5 kambarius gyvenimas ir po 3 kam- barijus gyvenimas, labai pigia kaina. Kreipkitės pas—
A. J. MILIAUSKA,
88 Ward St., Worcester, Mass.

DR. FR. PUSKUNIGIS
38 Providence St. Worcester, Mass
Tel. park 6947
(Priešais Lietuvių Šv. Kazimiero bažnyčia)
Priėmimo valandos: 2 iki 4 popiet
6 iki 8 vakare

LIETUVIAI!!

Baltiko Amerikos Linijė
tai pirmutinė ir vienintelė laivinė bendrovė, kurios laivai pralaužė kelią iš Amerikos New Yorko
Tiesiai į Lietuvos Klaipėdą
siunčiant du laivų pernai, o jau net penkis šimet

KAINOS LAIVAKORČIŲ I KLAIPEDĄ:		LAIVŲ ISPLAUKIMAI:	
Trečia klasa	\$107.90	“LITUANIA”—30 Rugpj.-Aug.	“ESTONIA”—20 Rugšjo-Sept. “LITUANIA”—11 Spalio-Oct. “POLONIA”—1 Lapkrėčio-Nov.
Ten ir atgal tiktai ..	\$181.00	“LITUANIA”—11 Spalio-Oct.	
Turistinė III klasa	\$117.00	“LITUANIA”—11 Spalio-Oct.	
Ten ir atgal tiktai ..	\$196.00	“LITUANIA”—1 Lapkrėčio-Nov.	

KALĖDŲ laivas “POLONIA”

6 gruodžio (Dec.)

Žiniomis kreipkitės į vietos agentą ar į bendrovę:
BALTIC AMERICA LINE
8 BRIDGE STREET, NEW YORK

KEEP IN A COOL PLACE
CANADIAN MAID MALT SYRUP
HOPPED
NO SALT NO COKE
LIGHT
CANADIAN MAID MALT EXTRACT CO. LTD.
SOLE DISTRIBUTORS
1017 JAMES STREET, MONTREAL, P.Q. CANADA
CONTENTS 2 1/2 LBS.

SEYMOUR LAUNDRY COMPANY
Išskalbina visos savaitės žlugtą kuogražiausiai, už \$1.00. Gerai, švariai išskalbina drabužius ir pristato į namus. Lietuviška skalbykla.
5 SEYMOUR ST.,
Tel. Park 314 Worcester, Mass.

ZODYNELIS
Greičiausia Išmokyti Anglišką Kalbą
Turėdamas. Kišeninį Žodynėlį, sutaisytą pagal geriausį kalbamokslinį būdą, be kito pagelbos išmoksi kalbėt, skaityt ir rašyti. Kaina 75c.
M. Paltanavičia,
14 Vernon St. Worcester, Mass.

ANTANAS J. MILLERIS
Lietuvis Advokatas
406 Slater Building,
Worcester, Mass.

DR. TESSMER
Dentistas
305 MAIN STREET,
Worcester, Mass.
(virš Iver Johnson krautuvsė).
Tel. Park 3310

COLUMBIA PHONOGRAPH MAŠINOS

Dabar Vienos Iš Garsiausių

MODELIS No. 810 \$300.00	MODELIS No. 800—\$272.00
MODELIS No. 710—\$175.00	MODELIS No. 700—\$160.00
MODELIS No. 611—\$115.00	MODELIS No. 601—\$ 90.00

Kas iš “Amerikos Lietuvis” skaitytų norėtų sau gerą grafoną įsigyti, meldžiam kreiptis pas mus. Jūs gausite geriausius išlygas. Galime pristatyti bile kur Suvenyrose Valstijoje.

NAUJAUSI REKORDAI:

16055 F—Ne bile kieme mergelė auga. Tų mergelių dainavimas.	Kudirkos Kudirkos Kudirkos
16059 F—Vienas žodis nešneka iš rytų šalėlis.	Kudirkos Kudirkos Jozevskaitė Jozevskaitė
16060 F—Liepė tėvelis Prapulioja, matuše.	Columbijos orkestra
16061 F—Kosovo valcas. Poeto svajonės, valcas.	
16064 F—Piauti linksma. Pasėjau rutele.	Kudirkos Kudirkos
16065 F—Kalakutai šiauduose, polka. Garbės polka.	Armonika—Timoshuk Lietuviška orkestra
16066 F—Tamsios akys, valcas. Volgos burlioku daina.	

Taipgi kitokių rekordų katalogą galite gaut pas mus.

M. PALTANAVIČIA

14 Vernon St., Worcester, Mass.